

DARBININKAS

LVI NO. 44

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

ANTRADIENIS - TUESDAY, BIRZELIS - JUNE 22, 1971

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

10 CENTŲ

Slaptų dokumentų skelbimo byla tebesirita per teismus

— New Yorko ir Washingtono teismuose vyriausybės užvesta byla dėl iš krašto apsaugos dep. slaptų archyvų išvogtų dokumentų skelbimo sustabdymo ir jų grąžinimo savininkui, bent pažiūrėti kaip jie atrodo, baigė pirmąjį kelionės etapą. Dabar abejose vietose byla perėjo į apeliacijos teismus, kur ją svarstys nebe vienas, bet trys teisėjai. Teismų sprendimais dokumentų skelbimas tebėra uždraustas.

Kaip rašyta, slaptu tebelaikomas dokumentas yra didžiulis dokumentų rinkinys — studija apie tai, kaip JAV vyriausybė įsimašė į Vietnamo karą ir

Jau atsiranda užuominų apie sensacingesnes reveliacijas

kaip ten įklimpo, veik be viltes kada nors garbingai išsikrapštyti.

Dokumentų rinkinį dalimis pradėjo spausdinti NYT birželio 13. Iki teismas spausdinimą laikinai uždraudė, suspėta atspausdinti trys dideli gabalai (maždaug iki prez. Kennedy laikų). Kai New Yorko spausdinimas buvo uždraustas, spausdinimą pradėjo Washington

— Anatolijus Fedosejev, sovietų specialistas erdvių skraidymo ir Sojų erdvės stoties programos vykdytojas, pereiną mėnesį lankėsi Paryžiuje erdvės tyrimų parodoje ir paprašė politinio azilo. Birželio 20 iš Londono pranešama, kad jis dabar yra Anglijoje ir jam suteiktas valdžios leidimas ten pasilikti. A. Fedosejev pagal eitas pareigas yra vyriausias sovietų pareigūnas, pasitraukęs į užsienį.

— R. Pakistano pabėgėliai, kurių Indijon subėgo apie 5 milijonai, paraginti grįžti namo be jokios baimės. Ant visų didžiųjų kelių Pakistano pusėje įrengti priemonės centrai, kur gaunamas maistas, laikina pastogė, medicinos pagalba ir priemonės sugrįžti į savo namus. Paskelbta visuotinė amnestija politikieriams ir iš karių dalinių pabėgusiems kariams.

Portugalija pradės reformuotis

Lisabona.—Portugalijos parlamentas susirinko į specialią sesiją istorinės reikšmės reformų svarstyti. Palyginus su Salazaro laikais, šiame parlamente yra didelė pažangių reformų grupė, kuri nori ir kuriai tikriausiai pasiseks priartinti Portugaliją prie 20 šimt. vidurio. Ji yra ne už revoliucinį, bet už evoliucinį kelią, bet su reformomis nori paliesti po kelias sritis kartu.

Pirmoje vietoje yra konstitucijos pakeitimai, kurie liečia daug gyvenimo sričių. Pirmoje vietoje eina naujų santykių nustatymas su užsienio teritorijomis, suteikiant joms plačią autonomiją. Antroje vietoje norima atsikratyti nuostatų, kurie proteguoja vieną religinę bendruomenę, bet kitoms teisės varžo. Trečia sritis yra naujas spaudos laisvės statusas. Palaidos balos šioje srityje nebus padaryta, bet tarp politinės anarchijos ir moralinio palaidumo yra daug vietos kultūringai demokratijai ir tautinių bei dorinių vertybių pagarbai.

Post. Nėra abejonės, kad viskas buvo iš anksto numatyta ir sutarta taip padaryti tuo atveju, jei vyriausybė pradėtų per teismą reikalauti spausdinimą uždrausti.

New Yorko ir Washingtono pirmosios stadijos teismai patenkino vyriausybės prašymą spausdinimą sulaukyti, bet tik laikinai, gi po trijų dienų pertraukos, galutinius sprendimus darydami, juos taip surašė, kad

— JAV diplomatai atnaujinę pastangas įvesti Ispaniją į NATO pakto narių šeimą. Argumentuojama tuo, kad Ispanija užima raktinę poziciją NATO pietinio sparno apsaugos linijoje.

— Moterys pralenkia vyrus nors vienoje srity — nusikaltimuose. Ir tai veik visose nusikaltimų grupėse. Ir visame krašte, ne tik kurioje nors užkeiktoje vietoje. Pavyzdžiui, Los Angeles county vyrų areštai, palyginus su 1969 m., pakilo 10 proc., gi moterų 23 proc. Serifas nustebs ir nežino kaip tai galėjo atsitikti. FBI statistikos rodo, kad tarp 1960 ir 1969 m. vyrų areštai svarbiausiose nusikaltimuose pakilo 61,3 proc., gi moterų net 156,2 proc. Tas pats ir jaunikių nusikaltėlių grupėje — merginų pralenkia berniukus.

— Australijoje 29 m. moteris pagimdė prieš laiką devynius kūdikius. Du gimė negyvi, 6 mirė vienas po kito per kėturias dienas. Dabar mirė ir pasikutinis. Moteris "maitinasi" vadinamomis vaisingumo tabletėmis.

Pagalba Vietname susmukusiems

Saigonas. — Iš Vietnamo išvykstantys Amerikos kariai, karininkų neišskiriant, iš anksto patikrinami, ar nėra apsikrėtę heroino vartojimo liga. Tam tikslui surinkimo punktuose Vietname įrengtos jau reikalingos laboratorijos su tam reikalui paruoštu personalu. Rasti pagalbos reikalingi pervažiami Amerikon atskirai nuo kitų specialiuose lėktuvuose ir vėl patalpinti į specialius centrus, kur jiems padedama atsikratyti heroino apsinuodijimo įpročio. Namų vykti ar į dalinius išleidžiami tik tada, kada gydymas yra gerokai pažengęs iki atsparumo stadijos. Tai laikytina rimtos kovos pradžia heroino naudojimo epidemijai sulaukyti. Ikišol tuo reikalu nieko nedaryta, tik daug kalbėta ir be naudos pinigai eikvoti.

Pradėjo pokalbį

Washingtonas. — Pereitos savaitės vidury sovietų ambasadorius Dobryninas lankėsi pas valstybės sekretorių Rogers pokalbiui dėl organizavimo pasitarimų karinių pajėgų Vidurio Europoje sumažinimo reikalu. Spaudai Rogers pareiškė, kad steigis sužinoti iš Dobrynino kelis dalykus: ar Maskva jau pasirengusi kalbėtis pasitarimo parengimo reikalu, apie ką ji nori kalbėti, kada, kur ir k. Šitas reikalas taipgi buvo aptartas su kancleriu Brandtu, kuris tuo pat laiku privačiai lankėsi Washingtono ir kitose Amerikos vietose.

byla pereitų į apeliacijos teismą, kur sprendimą darys ne vienas, bet trys galvos. Dabar laukina, ką tos trys galvos sukombinuos. Sprendimų laukina šios savaitės vidury.

Kokie balsai girdisi visuomenėje? Leisti baigti spausdinti ar uždrausti? Placiosios visuomenės nuomonėmis, kaip paprastai, televizijos reporteriai nesidomi. Gatvėje pagauti keli gauruoti ir apsisikarmaliavę jaunikliai šaukė, kad reikia viską atspausdinti, kad visi žinotų, kaip vyriausybės žmonės visad meluoja. Visi rytinio pakraščio liberalų lizdai su centru New Yorko gieda tą pačią dainą, nors iš jau paskelbtų dokumentų aišku, kad didžiausi Vietnamo karo gilintojai buvo prezidentai Kennedy ir Johnsonas, skaisčiausi liberalų dievačiai.

Nors tiems liberalams tikriausiai širdys gelia dėl tų archyvų padukinimo, bet dabar jie nebegali ginti paskelbimo uždraudimo, nes taip elgdami jie savo bėdą tik padidintų. Kad savo skausmus sumažintų liberalai anonimiškai jau laido

JAV-Kanada sutarė valyti vandenį

Washingtonas. — Tarp JAV ir Kanados esą didieji ežerai ir Sv. Lauryno upė užteršti ir tebetęsiami žmonių ir pramonės atmatomis. Tersė abi pusės, todėl abi pusės pasirašė susitarimą sustabdyti teršimą iki 1975 ir išvalyti vandenį tiek, kad ten galėtų gyventi kiekviena žuvis. Susitarimas, apimęs darbų programą ir pasidalinimą darbu bei išlaidomis, laikomas pavyzdiniu tarptautiniu susitarimu, kuriuo galėtų pasinaudoti valstybių grupės ir kitose pasaulio dalyse.

Prie principinio susitarimo prijungta svarbiausių padarytinių darbų programa. Amerikai ji kaštuos apie 2 bil. dol. Kanadai kiek mažiau, nes pramonės įmonių teršėjy yra daugiau Amerikos pusėje. Susitarimas apima tuos vandenius, kurie sudaro Amerikos-Kanados tarptautinę sieną. Už Kanadą susitarimą pasirašė pats užsienio reikalų ministras, programą sudarė abiejų kraštų komisija, kuri palikta programos vykdymą prižiūrėti.

Čilės raudonieji universiteto nepagrobė Profesoriai ir studentai atlaikė spaudimą

Santiago. — Komunistų tvarkomi Čilės įvairių spalvų kairieji bandė užvaldyti centrinių Čilės universitetą, bet apskaičiavimas pasirodė buvęs klaidingas — jų kandidatas rektoriaus vietai pralaimėjo — rinkimus laimėjo iškiliolis rektorius Edgardo Boeninger, nepriklausomas krikščionių demokratų linijos intelektualas. Jį palaikė irgi margaspalvis blokas studentų ir profesorių, kuriuos visus sujungė viena idėja — antikomunizmas, antimarksizmas.

Jo varžovu buvo Novoa Monreal, teisių fakulteto profesorius, dabartinis vyriausybės juridinis patarėjas. Jis ieškojo balsų skelbdamas mintį, kad universitetui neturi būti užmesta kuri nors viena ideologija,

do gaudus, kad tie dokumentai pateko viešumon prez. Nixono pastangomis. Bet pradėda sklisti ir žinios, kad pačią studiją per McNamarą suorganizavo sen. Rob. Kennedy, kai jau buvo sutarta su draugais, kad jis turi kandidatuoti į prezidentus prieš prez. Johnsoną. Toji medžiaga buvo rengiama prez. Johnsonui rinkiminėje kampanijoje sumušti. Sen. R. Kennedy nužudymas visus tos grupės planus sugriovė. Nuo to smūgio ir šiandien jie dar negali atsigausti. Atrodo jau, kad bylos eiga teisme visi greit pamirš, nes šmėkščioja iš daugelio vietų galimos naujos reveliacijos.

— Trys Maskvos didieji (Brežnevas, Kosyginas, Podgorinas), visi kalbėję pereiną savaitę Maskvoje, o Brežnevas ir Berlyne, nė žodžiu neužsiminė apie santykius su Kinija. Tai laikoma naujiena, ir daroma išvada, kad Maskva tame bare keičia politiką. Tuo tarpu kolidimasis greičiausiai bus pakeistas tylėjimu, kol ką nors geresnio sugalvos. Linkėtina, kad Pekinas antrą kartą nepatektų į šeško spąstus.

Julien Green

Julien Green, Paryžiuje gimęs, Prancūzijos karuose kariavęs amerikietis rašytojas, išrinktas Prancūzijos Akademijos nariu i mirusio Fr. Mauriaco vietą. Kadangi tos institucijos nariu tegali būti tik Prancūzijos pilietis, Prancūzijos teisingumo ministras išaiškino, kad kandidatas gali turėti dvigubą pilietybę. Veik visi jo kūriniai yra parašyti prancūzų kalba. Jį rekomendavęs savo kėdėn pats Mauriac, gyvas būdamas.

Sutartis dėl salų grąžinimo Japonijai Dalis JAV bazių pasilieka Okinawoje

Washingtonas. — Pusantrų metų dirbo JV ir Japonijos diplomatai, juristai bei kariškiai, kol sutvarkė Okinawos salos ir viso Ryukyu salyno grąžinimą Japonijai. Grąžinimas įvyks kada nors 1972, kada Japonijos karinės pajėgos perims atsakomybę už salyno apsaugą. Ten dar liks neribotam laikui kelios JAV karinės bazės, kuriose bus ir JAV kariuomenė.

Okinawos salą amerikiečiai užvaldė 1945 birželio 21 po labai žiaurių 82 dienas trukusių kautynių, kurių metu žuvo 90.000 japonų ir 10.000 amerikiečių karių. Nuo to laiko saloje yra didžiausia pasaulyje Amerikos karinė bazė, kurioje yra sutelkta ne tik didžiausios Amerikos aviacijos pajėgos, bet ir atominiai ginklai.

Grąžinimo sutartis pasirašyta pereiną ketvirtadienį tuo pat laiku Washingtono ir Tokijuje. Pasirašymo momentas buvo perduotas per satelitą iš Amerikos į Japoniją ir iš ten į Ameriką, todėl abiejų kraštų užsienio reikalų ministrai ją pasirašė sėdėdami kiekvienas savo ministerijoje.

Sutarties tekstas jau paskelbtas, bet ten daugiau techninių, negu politinių klausimų. Žinoma, kad Amerikos kariuomenė pasilieka kai kuriose bazėse, bet nežinoma, kad ten buvo atominiai ginklai, nes nieko nesakoma apie jų palikimą ar išvežimą. Nėra nė salyno grąžinimo tikslų datos, viskas palikta tolimesniam abiejų kraštų susitarimui.

Sutarties Japonijos vyriausybė jau pritarė. Japonijoje greitai jos ratifikavimas užtikrintas, nes ten vyriausybė turi par-

lamente patikimą daugumą. Bet Amerikos kongrese gali atsirasti grupė, kuri susiras prieštą ilgai kalbėti ir delsti. Toji grupė gali susiorganizuoti iš pietiečių, kurių tekstilės pramonė tariamai kenčia badą dėl tekstilės gaminių įvežimo iš Japonijos. Jie gali delsti ratifikavimą, kad priverstų Japoniją savanoriškai sumažinti savo tekstilės gaminių eksportą į Ameriką. Ikišol ji nenori to padaryti. Visa tai gali įžeisti Japoniją ir sugadinti Amerikos-Japonijos santykius visos antikomunistinės Azijos nenaudai. Liberalų spauda ragina prezidentą Nixoną budėti, kad jo administracijos gero darbo kongresas nesugadintų. Jis raginamas perkelti sutartį į antrą rūsį tarptautinių susitarimų, kuriems tvirtinti reikia ne dviejų trečdalių, bet tik paprastos daugumos. Bet tų rytiečių liberalų ir atmintis trumpa, ir sąžinė labai juoda. Kai tokios rūšies sutartis buvo sudaryta su Ispanija dėl Amerikai bazių suteikimo, jie iki apalpimo šaukė, kad ji turėjo būti kvalifikuota tokia, kuriai patvirtinti reikia dviejų trečdalių balsų.

Japonų komunistai ir jų bendrakeleiviai, paauklus ir vaikus susiorganizavę, dažnai išėina dėl kokios nors priežasties prieš Ameriką pasūkauti. Pereiną ketvirtadienį išėjo stipriai susiorganizavę riaušių kelti ir reikalauti, kad amerikiečiai tuojau pasitrauktų, kad neliktų nė bazių, nė atominų ginklų.

Už paliktą turta, kuris nebus amerikiečiams reikalingas, japonai užmokės 320 mil. dol. per penkerius metus.

Ulbrichtas buvo antrasis Stalinas

Įpėdinis tokį jį parodė draugam ir pasauliui

Berlynas. — Naujasis R. Vokietijos kompartijos vadas savo šešias valandas trukusioje kalboje, pasakytoje kompartijos suvažiavime, iš paslapčių maišo iškratė ir kelias pašvinkusias kates.

Pirma, liečianti vidaus virtuvę, buvo pati idiomiausia: išpėrė Ulbrichtui kailį už vadovavimo stilių, kuris pasižymėjęs kolektyvinės vadovybės principo laužymu, kitų vadovybės narių niekinimu, išdidumu ir teisybės dangstymu pompatiškomis deklaracijomis. Kitaip sakant, Ulbrichtas pavadinamas dideliu diktatoriumi. Ir po to palinkėjo jam daug sveikatos ir stiprybės dirbti su partijos vadovybės kolektyvu. Žodžiai "kolektyvinė vadovybė" buvo pavartoti visur, kur tik buvo tinkama juos pavartoti. Iš to aišku, kad Ulbrichtas laikė partijos vadovybę savo nuosavybe ir visus valdė kaip diktatorių. Išėina, kad jis buvo tipiškas Stalino mokinys ir jo diktatūrinių metodų praktikuojas.

Verta pacituoti šį jo kalbos posmą: "Yra draugu, kurie nebebrangina nė kritikos, nė savikritikos. Jie mano esą išmintingesni už visą kolektyvą. Jie nemėgsta konstruktyvių diskusijų. Jie mano esą neklaidingai ir nepaliečiami. Tokias apraškas kolektyvas turi pašalinti". Daugiau pasakyt tuo reikalu nebegalima, nes jau labai aišku, kad Ulbrichtas, Stalino pavyzdžiu, buvo pasidaręs nebesukalbamas ir nebesuvaldomas. Todėl jis ir buvo pašalintas su Maskvos pagalba.

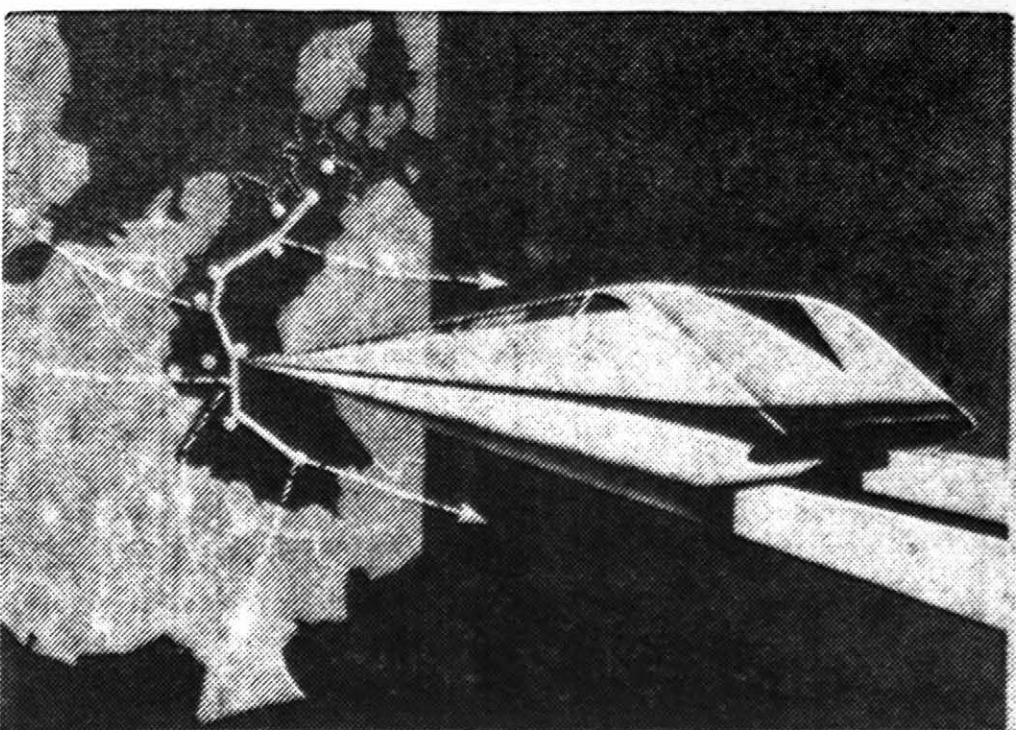
Antras įdomus Honeckerio pareiškimas sako, kad R. Vokietijos vyriausybė liausis trukdžiusi Rytų-Vakarų pastangas sumažinti isitempimus Vid. Europoje. Berlyno reikalai irgi didelė pažanga: Berlynas

turis būti ne "speciali politinė realybė", kaip norėjo Ulbrichtas, bet "miestas su specialiu politiniu statusu". Jis čia pat pagyrė Keturių Didžiųjų pastangas pagerinti V. Berlyno padėtį ir palinkėjo pasisekimo laimingai užbaigti derybas. Trečia, Honeckeris nedejavo dėl to, kad Vakarų valstybės, įskaitant V. Vokietiją, nepripažino R. Vokietijos tarptautinės teisės prasme. Jis pareiškė būsiąs patenkintas gaves kai nors mažiau, negu diplomatiniai pripažinimą. Kas tas "kas nors mažiau", nebuvo detalizuota. Bet šita formule turi kancleris Brandtas savo stalcūje, jį Honeckeris žino, laikui atėjus ji bus pritaikinta realiam gyvenime. Visa tai, ką Honeckeris pareiškė dėl Berlyno ir tarptautinio pripažinimo, turi pilną Maskvos pritarimą. Santykių su V. Vokietija jis sąmoningai stipriai priklaušo, tik atsargumo dėlei pridėjo, kad sieks tik pačio reikalingiausio minimumo.

Vidaus politikoje pažadėjo pagerinti rinktinių valstybinių organų kokybę, kad jie nebūtų, kaip ikišol, tik rankas kilnojantys robotai.

Iš aukščiausio pasakymo darytina išvada, kad Ulbrichtas buvo įkryjęs ir saviškiams, ir Maskvai, todėl taip be triukšmo buvo galima tą stalinistinį ažuolą išrauti. Iniciatyva greičiausiai priklausė Maskvai, kuriai buvo reikalingas nuolaidesnis asmuo šio naujajai Vakarų Europos politikai paremti. Honeckerio naujaisi pareiškimai rodo jį tokiu esant.

— Vid. Rytai skubiai artėja prie karo — skelbia Izraelio M. Dayanas. Tik vienas Egiptas šį bėgimą tegalės sulaukyti. Propaganda ar realybė? Tik vienas Dayanas su draugais težino.

Prototipas elektromagnetinio traukinio, kuris jau bandomas V. Vokietijoje. Numatoma, kad apie 1980 m. šio tipo traukiniai sujungs visus mazginius Vokietijos miestus dideliu greičiu aptarnaujamu tinklu.

Anomis 1940-41 metų okupacijos ir sukilimo dienomis

Antrame rašiny autorius svarstė, kokios būtų buvę diplomatinės galimybės, jei prezidentas būtų pareiškęs bet kurį protestą prieš sovietinę agresiją.

Kaip tas galimybės siektų suklūdyti sovietinis okupantas, pasakoją toliau iš savo patiries.

Ką atskleidė kelionė į Kauną:

Pats tai patyriau pirmą kartą birželio 28 iš prof. Krėvės-Mickevičiaus, kai surizikavau vykti "tarnybais" reikalais į Kauną, jau sovietų okupuotą.

Kai prof. V. Krėvė-Mickevičius slapta atskleidė man, jog Sovietų pasiuntinys Pozdniakovas paprasė mane Kaune kiek sulaukyti, mano reakcija į tai buvo savaime suprantama: pasakiau Krėvė-Mickevičiui ant keturių akių, jog tokio "paprasto" akivaizdoje apsisprendžiau tuojau pat pranykti nuo Kauno scenos ir, žūt bū, grįžti į Berlyną, sualarmuoti savo kolegas, kitus Lietuvos pasiuntinius ir įgal. ministerius, paruošti protestus ir juos pareikšti, kai tik pasitvirtins, jog bus pareikalauta iš tada dar tik projektuoto tariamo liaudies seimo nutarimas įjungti Lietuvą į Sovietų Sąjungą.

Kol prof. Krėvė-Mickevičius nebuvo nuvykęs į Maskvą ir neišgirdo Molotovo reikalavimų, vis dar nebuvo tikra, ar jau priartėjo protestams pareikšti momentas. Belaukiant jo galutinio išsprendimo, Lietuvos diplom. postui Berlyne buvo tuo pat metu aktualus dar ir kitas svarbus praktiškos politikos klausimas, būtent, kaip reiktų pasielgti, jei karas staigiai būtų persimetęs ir į Rytus, kaip tada atrodė, neišvengiamai paliesdamas ir mūsų kraštą. Vienoks ar kitoks to posto nusistatymas automatiškai galėjo užangažuoti ir visą Lietuvos diplomaciją.

St. Lozoraičio kelionė į Berlyną:

Tą gerai suprasdamas, St. Lozoraitis liepos 4 buvo incognito atvykęs į Berlyną "Ramono" slapyvardžiu patirti iš manęs apie tikrąją padėtį Lietuvoje ir aptarti kaip reiktų elgtis

Diplomatiniai protestai prieš Sovietų agresiją (3)

jei karas į Rytus persimestų. St. Lozoraitis, išbuvo Berlyne bene 4 dienas.

Buvome prieję išvadą, Lietuvos dipl. postas Berlyne turėtų išnaudoti eventualų Maskvos-Berlyno pakto sutrupėjimą Lietuvos suverenumui atkurti. Buvome nusprendę, jog tas postas — kai tik tinkamas momentas būtų atėjęs — turėtų įteikti vok. užs. rkl. min-jai formalinę notą, kurios projekto tekste buvo:

1) nurodomos aplinkybės, kuriomis Sov. Rusija birželio 15 Lietuvą okupavo;

KAZYS SKIRPA

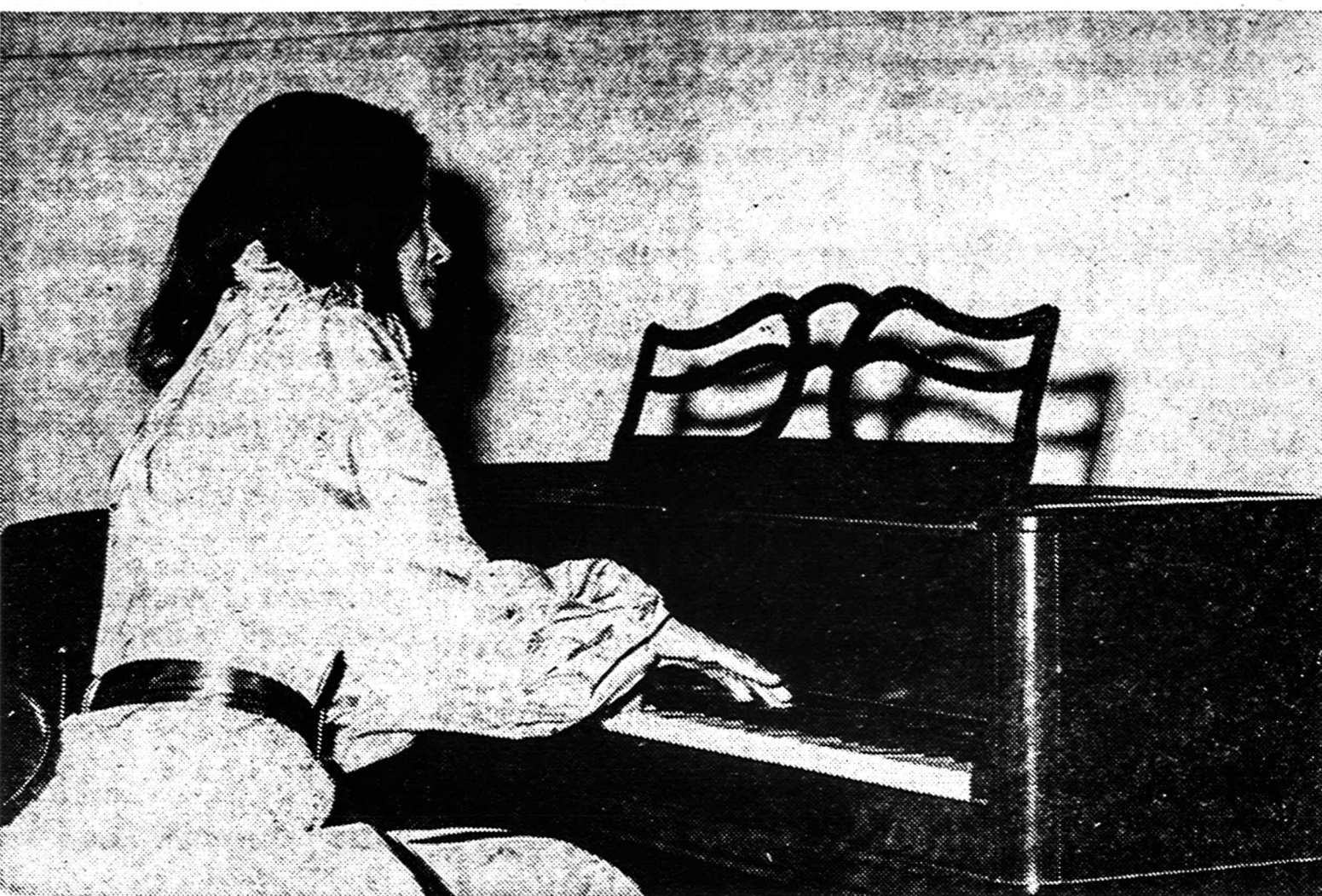
2) pareiškiamas Lietuvos vardu formalus prieš tą agresiją protestas;

3) notifikuojama, jog 1939 spalio 10 tariamoji savitarpinės pagalbos sutartis, Maskvos užkerta Lietuvai prieš jos valią, laikoma šios pastarosios nebesaistancia;

4) išpėjama, jog bus sudaryta nauja Lietuvos vyriausybė pagal Lietuvos konstituciją ir bus imtasi priemonių pašalinti sovietiškuosius įsibrovėlius.

Kvėvės Mickevičiaus telegrama:

Mudviem su St. Lozoraičiu bėkonferuojant, susilaukiau iš Kauno šifruotos telegramos, po kuria buvo Krėvės-Mickevičiaus pavardė. Joje buvo pasakyta, kad esu paleidžiamas dviem savaitėm atostogų, kurių visai nebuvau prašęs. Tačiau kartu buvau vėl "kviečiamas" atvykti į Kauną dalyvauti pasitarime lietuvių-vokiečių sienos apsaugos pertvarkymo reikalu. Supratau, jog Pozdniakovas iš naujo paspaudė ir prof. Krėvė-Mickevičius manevruoja, kad

Pabaltijo Moterų Tarybos metinėje šventėje, kuri buvo gegužės 23 New York'e, meninės programos dalį atlieka pianistė Aldona Kepalaite. Nuotr. L. Tamošaicius

"Specialios ligoninės" sovietinio režimo priešams

Estijos prezidentą Paets parvežė ir vėl išvežė

Sovietų Sąjungoje leidžiamo pagrindinio leidinio "Samizdat" žiniomis, paskutinis nepriklausomos Estijos prezidentas Konstantin Paets, 1940, Estiją okupavus, suimtas bei išgabentas į Rusijos gilumą, vėliau išistas 15 metų, 1941-56, buvęs laikomas "specialioje ligoninėje" Kazanės mieste. Leidinio

straipsnyje "Dujų kameros kaitalas" nurodyta, kad iš Kazanės jis buvęs išsiųstas į senelių namus Jaemejala, netoli Viljandi, Estijos vidury. Gyventojam susidomėjus buvusiuoju prezidentu ir jiems pradėjus rengti, galima sakyti, piligrimų ekskursijas į K. Paets gyvenamąją vietą, jis buvęs išvežtas nežinoma kryptimi — Sovietų Rusijos gilumon.

"Samizdat" straipsnis š. m. vasario mėn. perspausdintas ru. mėnesiniame laikrašty "Posėv", Frankfurte, ir neseniai jo turinys pakartotas estų informacijos biuleteny Stockholme (nr. 469).

Leidiny pažymėta, kad Stalino laikmečiu visoje Sovietų Sąjungoje buvusi vos viena tokia "specialaus gydymo ligoninė" (Kazanėje). Ji buvusi skirta asmenim, kurie laikomi pavojingais net ir priverčiam darbo stovyklose. Matyt, Paets buvęs laikomas tokiu... Toliau nurodyta, kad tokios ligoninės dabar veikia kiekvienoje sovietų respublikoje. Jos yra pavaldžios KGB (valstybės saugumo komitetui — Komitet Gosudarstvennoi Bezopasnosti). Jose laikomi asmenys, pagal atitinkamą baudžiamojo kodekso straipsnį, esą "pavojingi visuomenei".

Tai 59:2 Rusijos federacijos respublikos baudžiamojo kodekso straipsnis (jis panaudotas pavyzdžiu paskirų sovietų respublikų kodeksuose), ir jis štai ką byloja:

"Teismas gali nuteisti protiškai nesveikus asmenis, kurių proto būvis bei socialinio po-būdžio veiksmas juos padarę ypatingai pavojingus visuomenei, — laikyti specialioje psichiatrinėje ligoninėje. Ligoniai specialioje psichiatrinėje ligoninėje bus griežtai saugomi, siekiant juos sulaukyti nuo vykdomo naujų veiksmų, pavojingų visuomenei."

Baudž. kodekso 58 str. ap-

Prievartinio psichiatrinio gydymo centras yra Serbski psichiatrijos institutas Maskvoje. Politiniais kaliniais rūpinasi instituto 5-as skyrius — jam vadovauja prof. Lunz. Esą, normalus "gydymo" laikas politiniam kaliniam siekia nuo vienerių iki penkerių metų arba, vidutiniškai, trejus metus.

Pagrindžio leidiny dar paminėta, kad dviejose stambiausiose "specialiose ligoninėse" Rusijos federacijos respublikoje — Kazanėje ir Leningrade, įsteigtose buvusiam moterim skirtame kalėjime, ligi 1960 tebuve laikomi politiniai kaliniai, gi kriminaliniai nusikaltėliai būvę siunčiami į kitas sanatorijas. Tačiau šiuo metu daugumą inamų šiose "specialiose ligoninėse" sudaro kriminaliniai nusikaltėliai.

KGB pastaruoju metu tose "ligoninėse" politinių kalinių neatskiria nuo kriminalinių nusikaltėlių, lygiai, kaip politiniai ir kriminaliniai kaliniai drauge laikomi darbo stovyklose. Tose Sovietų Sąjungos sri-tyse, kur dar nėra įsteigta mi-nėty "specialaus gydymo" ligo-ninių, abiejų rūšių kaliniai pa-tenka į paprastas protinių ligų sanatorijas. Vienas pavyzdys — tai Seevald namai, kli-nika netoli Talino, Estijos sos-tinės. (Lietuvoje tokia "ligo-ninė" veikia Vilniuje, Rygoje gi — Sarkankalns. Pastaroji, Vakaruose gautomis žiniomis, neseniai uždaryta, gal būt, dėl per didelio garso išsivijimo).

Į Sarkankalns ligoninę 1970 ir 1971 buvo patekę žydų kil-

man pagelbėtų laimėti laiko. Tada dar nebuvo aišku, kodėl buvau "paleidžiamas" atostogų tik dviem savaitėm, o ne kiek ilgesniam laikui, į ką turėjau teisę pagal nuostatus. Spėlio-jau, kad dviejų savaičių termi-no nustatymu prof. Krėvė-Mickevičius siekė duoti man su-prasti, jog "liaudies seimas", kurio "rinkimai" buvo ką tik paskelbti, galės būti sušauktas maždaug už dviejų savaičių ir kad tam turėčiau būti pasiruošęs.

(Bus daugiau)

LIETUVOJE

Muzikinis auklėjimas okupuotoje Lietuvoje kelia rūpesčius. Apie tą auklėjimą rašydama, Val. Bagdonas (Lit. ir Menas, nr. 16) primena vaizdą Kaune. Pasakojama apie vienos Kau-no mokyklos gitaristų ansamblio koncertą. Išplatinta 500 bi-lietų, ir, pagal autorių, "pradėjo plaukti publika — barzdota kailiniuota, gauruota, veltinūs virvėmis susiraišiusi, vadina-mų hipių, būriai. Atlikėjai — irgi tokie pat "proseneliai", tik su gitaromis ir velniškai stip-riais balsais. Publika reagavo dar triukšmingiau". Dar pridur-ta, kad svečių buvo ir iš kol-chozų ir net kaimyninių respub-likų. (E.)

Vilniuje raukcomasi dėl 1940-1950 populiariosios "kavinių muzikos grįžimo apraiškų. "Lit. ir Meno" savaitrašty (21 nr.) pasipiktinta, kad jaunimo klube "Šaltinėlis" konservatori-jos studentai Dolskio ir Saba-niausko repertuaru parodijavo solistus Noreiką su Daunorū.

Gintaras. Rusai siekia kuo daugiau iškasti gintaro iš Bal-tijos jūros. Neseniai pradėti dar-bai įrengti naujai Kaliningra-do (Karaliaučiaus) gintaro kom-binato kasyklai. Pernai minėtas kombinatas panaudojo papuoša-lam 458 tonas gintaro. Nau-ją kasyklą manoma galutinai už-baigti 1974 ir tais pačiais me-tais gauti gintaro iki 1150 to-nų per metus ir daugiau. Ru-sai patikina, panaudoję ir Tass agentūrą: gintaro atsargų tu-rėsią pakakti dar ilgiem me-tam... (E.)

Lenkijos ir Slovakijos spau-da labai teigiamai įvertino dvie-jų lietuvių-vargonininkų kon-certus. Giedrės Lukšaitės kon-certą Krokuvos filharmonijoje vertino "Ruch muzyczny" žur-nalas, o L. Digrio koncertą Bra-tislavoje. Slovakijoje, palankiai paminėjo slovākų spauda. (E.)

mės Griša Feigin, karys, be to, savo metu pasižymėjęs latvių kolchozo pirmininkas, vėliau patekęs į nemalonę, lenkų kil-mės, Latvijoje užaugęs J. Jachimovič ir daugelis kitų. Jachimovič buvo protestavęs prieš so-vietų invaziją Čekoslovakijoje.

Sovietų pagrindžio leidinys "Paskutinių įvykių kronika" 17 laidoje buvo paskelbęs, kad š. m. vasario 17 buvusi suimta ži-noma latvė vertėja (iš pranci-zų k.), pašlijusios sveikatos, Maija Silmale. Kovo mėn. ji atsidūrusi Rygos klinikoje, ir apie įvyki plačiai rašė švedų spauda. Ji vėliau išvežta į vė-žio ligų kliniką.

Tomis pačiomis žiniomis, to-kiose "gydymo" įstaigose "li-goniam" vartojami dviejų rū-šių vaistai — nuodai. Pirmieji mažiau pavojingi, tačiau pala-žia atsparumą. Kiti paliečia ka-linių dvasinę būklę, ypač suke-lia koncentracijos stoką. Mono-ma, kad tokiais "vaistais" ap-nuodytas dabar laisvėje atsidū-ręs Jachimovič.

Nebaejojama, kad panašiai gydymo "ligoniai" ir beprotna-muose Vilniuje, Maskvoje, Ka-zanėje bei kitose ne tik pačių sovietų, bet ir jų pavergtų kras-tų vietovėse. (Elta)

SPARTA — Rašomos mašinėlės (v. kalbomis, radio, spalv. TV, computer, iv. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir fir-mų autentiškus katalogus gaustie iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 87-26 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 441-1182, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest Pway Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido-tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

JOSEPH GARSZVA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-con-ditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N. Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armakauskas) — Graborius-balsamuotojas. Mo-derni kopyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 428 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. Market 2-5172. Paruošiamas gar-bingos laidotuvės. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Franas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopyčia šermentims dykal. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

RIMOS ir JUOZO BRUZŲ siuntinių įstaigos atlieka visus patarnavimus su-darant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. 94-08 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421 ir 370 Union Ave., Brooklyn, N.Y. 11211, telef. 384-4952.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Aprašymas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpil-dymas, Mutual Funds—pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šešta-dieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas priei-nama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radžūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-04 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom primame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Prieštatom į namus liet. skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimesiems—importuotos ir vietinės Vilnonės medžiagos kostiumams, patams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovosms užtiesalai, vilnonės skaros ir salikai—geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užkite ir įsitikinsite!

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (ga-li vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radio valanda šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 kil. Kartojama sekmdadieniais, nuo 3 iki 4 val. p.p., 97.9 meg. FM bangomis. Direktorius dr. Jokūbas J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountinside, N.J. 07092; tel. (201) 232-5565.

New Jersey — "Music of Lithuania" — pirmadieniais, 8:05-9:00 val. vak. WSOU-FM, 89.5 meg. — anglų kalba, per Seton Hall Univ. radio stotį. Dir. prof. dr. Jokūbas Stukas, So. Orange, N.J. 07079.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, lietuvių ir anglų kalbomis sekmdadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjas Romas Kezyts, TW 4-1288, 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

PHILADELPHIA, PA. — Bendruomenės Balsas, WTEL, 860 kilocycles šeštadieniais nuo 1:30-2:30 p.p. 1203 Green St., Philadelphia, Pa. 19123; PO 5-0932.

PITTSBURGH, PA. — WZUM, 1590 banga sekmdadieniais 12 iki 12:30 p.p. Vedėjas V. A. Yucius, 52 Shady St. W. Pittsburgh, Pa. 15228, tel. 563-2754.

HARTFORDO LIETUVIŲ TEVYNES GARSŲ radio valandėlė nauju lai-ku! WKSS—FM 95.7 sekmdadieniais nuo 9-10 valandos vakaro. Vedėjas Al-gimantas Dragunevičius, 273 Victoria Rd. Hartford, Conn. 06114; 249-4502

DETROIT, MICH. — Lietuviškų Melodijų radio valanda, WMZK-FM, ban-ga 98 mc., pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 8 iki 9 v.v. Vedėjas Ralph Valatka, 17696 Warwick, Detroit, Mich. 48219, tel. 537-5550 arba Briedis Realty tel. 883-5244.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas P. Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 6-7209; FM bangomis 107.9 mc. WHIL 1430 kil. Medford, Mass. sekmdadieniais nuo 11-12 vid.

ROCHESTER, N.Y. — Kultūrinė lietuviška valandėlė sekmdadieniais 9-9:30 val ryto per WCMF-FM, 96.5 mc. Klubo valdybos pirm. Pr. Puidokas, 580 Wilkins St. Rochester, N.Y. 14621.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Step. Minkus, WLYN 1360 kilocycles ir FM 101.7 banga sekmdadieniais nuo 1-1:30 val. p.p. — 502 E. Broadway, South Boston, Mass. 02127

LOS ANGELES, CALIF. — Kalifornijos Lietuvių Radijas — Lithuanian Melodies. KTYM, banga 1460 AM, šeštadieniais 12-12:45 val. p.p. Liet. Ra-dijo klubo pirm. ir programos ved. Stasė Pautienė, 841 Stanford St., Santa Monica, Calif. 90403. Tel. 828-3779.

Lietuviškam rajone — LIETUVIŠKA GELIŲ PARDUOTUVĖ

Alice's Florist Shop

107-04 Jamaica Ave. Richmond Hill, N.Y.

Gėlės įvairiom progom

Maloniai kviečiame kaimynystėje gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454 - 9527; va-kare: 738-1946. Čia rasite nuosūdų lietuvišką patarnavimą.

DAINŲ ŠVENTĖ CHICAGOJE

EKSKURSIJOS:

New Jersey lietuviams iš Newarko aerodromo
New Yorko lietuviams iš La Guardia

United Airlines ar TWA reguliariais skridimais. Grupės išvyksta kartu liepos 3 d. Grįžti kiekvienas gali individu-aliai savo pasirinktu laiku — be jokio pridėtinio mokesčio.

• Kaina: suaugusiems 89.00 dol.; vaikams nuo 2 iki 12 m. 44.50 dol.; kūdikiams žemiau 2 metų nemokamai. (Visi taksai įskaityti)

Registruotis:

LITO
Kelionių Biuras

94-10 Jamaica Avenue
Woodhaven, N. Y. 11421
Tel. (212) 847-5522

IV Dainų šventės vakvynių komisija. Sėdi iš k. Jolita Kisieliūtė, Augustas Saulytė, Zibutė Paulėnaitė; stovi iš k. Stepas Ingaunis — komisijos pirm., Linas Rastlavičius, Vytas Narutis ir Saulius Kuprys. Komisija parūpina nak-vynes šeimose bei viešbučiuose tiems choristams, kuriems bus reikalinga.

IV Dainų šventės jungtinio lietuvininkų mokyklų choro dirigentai Faustas Strolia (k) ir Stasys Šliūžas (d.) diskutuoja įvairias problemas. Vidury spau-dos komisijos narys Juozas Šlajus. Nuotr. P. Maletos

DARBININKAS

BROOKLYN, N. Y. 11221
910 WILLOUGHBY AVE.

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

THE WORKER

by FRANCISCAN FATHERS

Čina nuo 1915 metų.

1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

Prenumeratos kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.

Straipsniai ir korespondencijos redakcijai taisyti savo nuostatais. Nenaudoti straipsniais saugomų ir grafinių autorių pavardžių. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbtiną turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Šaukia, vėl šaukia...

Saukia! —
Vėl šaukia —
Ir dieną ir naktį jau šaukia.
per visą pasaulį tas šauksmas
plaukia...

Tokioje vizijoje Putinas Mykolaitis 1964 girdėjo bundantį, kylantį, atžūnantį šauksmą prieš tuos, kurie vergia žmogų. Niekas kitas taip nėra žmogaus pavergęs kaip sovietinis režimas.

Putino vizija dar nevirto tikrove — dar ne per visą pasaulį tas šauksmas plaukia. Bet Amerikos opinijoje jis vis garėja.

*

Nuaidėjo vėl daugeliu balsų šauksmas dėl S. Kudirkos nuėmimo. Iš mus pasiekusios spaudos — Chicago laikraščiai Tribune (geg. 28), Sun-Times (geg. 28) plačiai kartoją Kudirkos istoriją. The Philadelphia Inquirer (birželio 13) vedamajame priminė, kad tas Kudirką nuteisė "Lietuvos aukščiausias teismas" tėra sovietinio teisingumo iškamša po to, kai prieš 30 metų Stalino armija užgrobė Lietuvą. N. Y. Post (birž. 1) ryšium su Kudirka pridūrė: kokia mum gėda! Boston Herald Tribune (birž. 4) kalbėjo apie dvejopus teisingumus. Vienas: Washingtonė gegužės mėn. buvo suimti už kesinimąsi vyriausybę verst, judėjimo sutrukdydama, Georgetown pavertimą šiukšlynu; teismas betgi juos paleido. Antro teisingumo pavyzdys: Kudirka mėgino išskirti iš Sovietų Sąjungos, vykdydamas natūralią savo teisę pasirinkti gyvenimo vietą, kur jis nori: už tai jis pasmerktas 10 metų. "Aukščiausias teismas" net apeliaciją atmetė.

The Patriot Ledger ir Boston Herald Traveler geg. 26 davė vietos šauksmui, kuris išėjo iš estų bei latvių iniciatyvos. Jie parūpino vienos minu-

tės radijo pranešimus, kurie buvo perduodami per 14 pakrantės siųstuvų. Estų, latvių, lietuvių, rusų ir anglų kalbomis buvo pasakyta apie Kudirkos išdavimą, spaudos bei prezidento pasipiktinimą ir dabartinę Amerikos politiką bėgliams suteikti azylį. Pranešimas buvęs aprobuotas valstybės dep-to. Kitai laiveliams priplaukdam prie sovietinių žvejų laivų ir žodžiais bei mostais kartoją tą pat. Sovietai protestavė.

*

Kitas šauksmas — ryšium su okupacijos bei deportacijų suktim.

N. Y. Daily News birž. 16 vedamajame pakartoją baltiečių šauksmą apie deportacijas su išvada: "J.A.V. švęs Pavergtų Tautų Savaitę. O ar nesimintų Baltieji Rūmai šiais 1971 metais pastangų pasmerkti Kremliaus despotizmą ir imperIALIZMĄ? Brežnevas, Kosyginas, Grečko ir jų draugai banditai yra nusipelnę tokio sprendimo".

Kalifornijos laikraštis Evening Outlook birž. 14 žinomasis Russell Kirk pakėlė šauksmą už Lietuvoje nuteistą kun. A. Seškevičių. Kitą dieną tas pats laikraštis davė vietos šauksmui L. Bendruomenės. Ji kreipėsi į laisvę mylinčius amerikiečius, kad ragintų prezidentą Nixoną duoti eiga Kongreso 416 rezoliucijai. (Tas laikraštis dar birž. 2 davė vietos B. Grauzino šauksmui: kodėl prezidentas Nixonas delsia, kai Kongresas seniai yra nutaręs?)

Worcesterio The Evening Gazette davė vietos ilgam laišku John J. Matonis prieš vyriausybės dėsima, gal apsemtą: "Kaip ilgai Baltijos valstybės turės kentėti šį neteisingumą?" Šauksmai, daugiausia L. B. iniciatyva, tebeina, tebeplinta.

PRANAS MUNDEIKIS

NIKODEMAS

(6) — Argi mes jau nieko nebegalime padaryti? — rėkė visi galvas surėmę. — Jeigu leisime taip toliau, iš mūsų rankų išpuls ir pulpas tauta! Žmonės jau eina paskui jį.

— Ei, Nikodemai, — suriko Kaifas. — Ką tu manai?

— Aš jums jau aną dieną sakiau, kad tuo klausimu toliau su jumis kalbėti nebe noriu. Tiek galiu pridėti, kad aš bandžiau tą žmogų išklausti, kas jis toks yra, bet...

— To ir norime tave klausyti!

— Aš nežinau. Aš nieko nežinau.

— Ha! — suriko Kaifas. — Ir tas apkerėtas! Vyresnieji, ir jūs visi, kurie žinote raštą! Mes turime šį kvailiojimą sustabdyti! Nikodemai, pasakyk man aiškiai: kas jis toks? Tu eį pas jį tuo klausimu pasikalbėti!

— Jis sako, kad Dievas yra jo tėvas ir kad mes jo nepažįstame...

— Girdėjote? — vėl užriko Kaifas. — Mes turime liudininką.

Nikodemai, kaip sėdėjo, taip ir parėmė rankomis galvą ir nieko nesakė: ar jis liudija, ar neliudija. Tada jis staiga atsistojo ir pasakė:

— Neliudiju, nes jaučiu prievartą. Ir dar daugiau! Pagal mūsų įstatymą: negalima pasmerkti žmogaus jo neišklausinėjus, tai yra — nežinant, kas tas žmogus yra daręs.

— O mano mielas Nikodemai! — kaip balandėlis burkuodamas apsimetė Kaifas. — Jūs nieko nežinote! Jūs net pagalvoti ir apsvarstyti nemokate. Jūs net tiek neprašėte, kad mums yra geriau, jei vienas žmogus mirs už visus. Už visą tautą! — pasitaisė.

Ne visi iš karto suprato, ką Kaifas pasakė. Tie, kurie žinojo ir suprato, ėmė kitiem aiškinti ir didelę Kaifo išmintį girti. Nuo šios dienos jie pasiliko tvirtai nusistatę jį sugauti ir užmušti, nes jie įtikėjo vyriausiojo kunigo sprendimu.

— Bet mums nevalia žudyti, — dar spyrėsi kai kurie senukai.

— Kaifas teisybę sakė! — rėkė naujoji nacionalistinė dauguma.

— Mes jo nežudysime. Romėnai sau tą teisę pasilaikė. Tegu jie ir padaro. Mes tik sugausime ir atiduosime romėnams. Daug greičiau būtų, jei jis ką nors pakalbėtų prieš romėnus.

Antrą dieną prieš Velykas Jėzus buvo sugautas. Jo paties mokiniams Judas Iskarijotas jį pardavė ir išdavė žydų vyresniesiems. Pardavęs net nurodė vietą ir jį patį. Sitokią grobį pasigavę, žydai jį mušė, draskė, spardė, kaip didžiausią nusikaltėlį. Surisę nusivedė pas Aną, Kaifo uošvį, teismui.

Kadangi Kaifo sprendimas jau buvo ankščiau padarytas, sunku būtų pasakyti, ar Nikodemai aną pastaba dėl teisingumo čia būtų turėjusi kokios reikšmės. Panašūs teismai mums žinomi ir dabar, — teismai tik dėl akių. Sprendimai tokių teismų yra padaryti kažkur už durų, iš anksto.

Mokinys Jonas buvo pažįstamas su Anno tarnais. Tai jie ir Joną įleido į vidų. Tada Jonas dar paprašė tarnus, kad įleistų ir Petrą.

Birželio 22 Chicagoje esąs Balzeko lietuvių kultūros muziejus mini savo penkerių metų sukaktį. Iškilmingai jis atidarytas 1966 birželio 22. Muziejus yra įsikūręs 4012 Archer Ave., Chicago, Ill., 60632.

Jo ikūrėjas
Jo ikūrėjas yra Stanley Balzekas, Jr. Jis čia gimęs ir augęs lietuvis. Nuo pat mažens domėjosi istorija. Besidomėdamas studijavo, norėdamas pasitarnauti savo tautai. Jis daugel metų nešiojosi mintį įsteigti lietuvių istorijos — kultūros muziejų. Šalia prekybos mokslo jis dar baigė ir bendrosios istorijos mokslus magistrantūros laipsniu.

Muziejaus talkininkai
Organizuodamas muziejų, jis aplink save sutelkė visą eilę bendradarbių. Kazimieras Baltaramaitis tvarko meno reikalus, Rimas E. Mulokas — architektūros, Al. Kuraitis — genealogijos, St. Pilka — dramos ir teatro, Liudas Kairys — filatelijos, Ira Berlin — numizmatikos, Marija Kraučūnienė, Fr. Zapolis ir Helen Pius — liaudies meno direktoriai, konsultantai.

Muziejaus patalpos
Muziejus užima dviejų aukštų namą ir pusiau įrengtą rūši. Dabar eksponatų tiek padaugėjo, kad reikia statyti priestatę. Statybai gi trūksta lėšų. Čia kviečiama visuomenė prisidėti. Prašomi įsigyti bent vieną "plytą", kurios kaina 10 dol.

Muziejus turi ir savo rėmėjų organizaciją — Friends of the Museum. Tos organizacijos na-

riai moka metams 10 dol., na-riai rėmėjai — 25 dol., amžini rėmėjai moka vienkartinį mokęstį 100 dol. Jų pavardės yra iškabintos lentoje.

Rengia paskaitas ir parodas
Muziejus įvairiom temom rengia paskaitas. Dažniausiai kviečiami amerikiečiai, kurie domisi lietuviškais reikalais. Nuolat vyksta ir lietuvių ir ne-lietuvių dailininkų parodos.

Muziejus yra gerai žinomas. Jis yra pirmaujantis tarp Chicago tautybių etnografinių muziejų. Praeitais metais jį aplankė 26,767 žmonės.

Draugijos prie muziejaus
Prie muziejaus veikia ir moterų rėmėjų draugija, kuriai vadovauja Marijona Kraučūnienė. Nesenai įsikūrė specialus komitetas, kuris rūpinasi populiarinti Lietuvos istoriją amerikiečių tarpe. Šiam komitetui pirmininkauja architektas R. E. Mulokas.

Muziejaus leidiniai
Norėdamas supažindinti su savo veikla, muziejus kas du mėnesius leidžia angliškai The Museum Review, redaguoja pats St. Balzekas. Didesnėm

progom atžymėti išleidžiami specialūs leidiniai "Progress Report". Leidiniai iliustruoti, redaguojami taip pat muziejaus prezidento.

Muziejus rengia ir specialius kursus — kaledinių egliųčių

puošimas šiaudeliais, moko marginti Velykų kiaušinius ir k.

Muziejus atidaras kasdien nuo 1 iki 4:30 v. popiet. atidaras ir sekmadieniais. Įėjimas nemokamas.

KANČIA IR LAISVĖS VILTYS

Kančia ir kūryba yra neatskiriamos lietuvių tautos palydovės. Kančioje tauta subręsta, kūryboje ji atskleidžia savo tautinių genijų.

1941 metų birželio mėnesį mūsų tauta savo tremtinių ir sukilimo kovotojų aukomis dar kartą įrodė tvirtą ryžą išlikti gyva ir nepriklausoma.

Kančia lieka tik prabėgęs šėšelis, jei iš jos nekyla nauji kūrybos daigai. Nors šiandien lietuvis kenčia, tačiau jis yra išlikęs kūrybingas. Kai savame krašte laisvė ir kūryba yra varžomos ir slopinamos, tai laisvajame pasaulyje lietuvis privalo ne tik išlaikyti, bet ir kurti lietuviškas vertybes.

Lietuvių tauta išliks gyva tik per savo kūrybą tiek pavergtame krašte, tiek laisvoje. Skau-

džios birželio dienų aukos turi kelti laisvės viltis ir jungti išeivijos jėgas glesniam ir platesniam darbui, kuriame ateities kartos ras tų skausmingų dienų įprasminimą ir vertę. Istorijoje liks tik tie, kurie pajėgia kurti.

Mūsų sesių ir brolių kančią težadina mumyse ryžą ir drąsą kūrybingam darbui ir didesnei lietuvių meilei lietuviui!

JAV Lietuvių Bendruomenės taryba ir centro valdyba

Kun. V. Šarkos veikla Vokietijoje

Kun. Vaclovas Šarka, lietuvių katalikų reikalų ilgametis rūpintojas Hamburge ir Vokietijos šiaurinėse srityse, yra vykęs visa eilė žygių P. ir A. Brazinskių, Simo Kudirkos, V. ir G. Simokaičių gelbėjimo reikalui. Jo iniciatyva yra pasisutęs daug telegramų ir raštų konsulatams, Turkijos prezidentui (turkų kalba), Bažnyčios atstovams, įvairiom organizacijom ir paskiriem asmenim. Vėliau daugeliui Bažnyčios atstovų ir įvairiem pareigūnams buvo padėkota už padarytus ar pažadėtus žygius užtarti bei kitais būdais paremti lietuvių, siekusių laisvės Vakaruose.

Pažymėtina, kad kun. V. Šarka savo laiškuose bei raštuose vis nurodydavo ir tikrąją Lietuvos padėtį, ir Bažnyčios bei tikinčiųjų persekiojimą ir, aplamai, gyvenimą okupacijos sąlygose.

Kun. V. Šarkos laišku buvo paskelbti Vak. Vokietijos spaudoje: didelio tiražo dienraščio "Hamburger Abendblatt", plačiai žinomame kultūros-politikos savaitrašty "Rheinischer Merkur" ir "Stimme der Freiheit". Šarkos laišku ištraukos buvo įdėtos daugelio bažnytnių laikraščių skiltyse.

Velykų švenčių metu kun. V. Šarka išsiuntinėjo laikraščių redakcijom, vyskupam ir šiaip žymesniem visuomenės atstovam tėvo Antano Seškevičiaus, S.J. gnyimosi kalbą Molėtų teisme 1970. Patirta, kad kun. A. Seškevičiaus kalba, išversta į vokiečių kalbą, vokiečių dvasininkam padarėsi didelio įspūdžio. Paties kun. V. Šarkos 25 m. kunigystės sukaktis minime: Hamburge šių metų liepos 22. Jo adresas: 2 Hamburg 50, Kaltenkirchenstr. 4, Germany. (Elta)

gal jį ir teiskite. Man šis jūsų piktadarys visai nežinomas.

— Labai blogai, Pilote, jei nežinomas! — sujudėjo žydai.

Pilotas krutėlėjo. Istorija sako, kad Pilotas, kalbėdamas su žmonėmis, buvo kiek bailokas. Žydai, tai pamatę, ėmė juoktis ir rėkti:

— Pats žinai, kad žydams romėnai uždraudė žudyti. Kaip mes jį teisme?

Pilotas susimaišė. Jis nuėjo į teismo vietą ir liepė atvesti Jėzų.

— Ką esi padaręs? Tavo žmonės man tave skundžia. Ar tu esi žydų karalius?

— Mano karalystė ne šio pasaulio. Jei mano karalystė būtų šio pasaulio, juk mano karaliai gintų mane.

Pilotas apsisukęs vėl klausė to paties:

— Tai tu vis dėlto esi karalius?

(Bus daugiau)

Balzeko lietuvių kultūros muziejuje prie lietuviškos bakažės stovi dvi lankytojos.

Nuotr. K. Norvilis

Anno kieme tarnaitės ruošė gyvuliams ēdalą. Tas vėjo gaidukas Petras tuojau susirovė su tomis tarnaitėmis ir net tris kartus čia pat išsiginė, kad Jėzus nematė ir nepažįsta.

Kol Petras kieme su tarnais kalbėjosi, teismas pas Aną pasibaigė. Jis buvo labai paprastas. Annas paklausė Jėzų, ką jis galėtų pasakyti apie savo mokinius.

— Mano mokinių jūs nelieskite, — tuojau pat nukirto Jėzus. — Mane kaltinate, tai aš ir atsakysiu. — Tuo Jėzus dar kartą norėjo patvirtinti savo pažadą: aš neišduosiu nė vieno, kuris su manim eina.

Tada jis aiškino vyriausiam kunigui toliau: — Aš viešai kalbėjau žmonėms ir mokiau tokiose vietose. Kur būdavo žmonių, gatvėse, sinagogose, šventykloje, lauke. Slapčia aš nieko nekalbėjau ir nedariau. Kam tada mane klausyti? Klausyk tu, kurie tai girdėjo. Čia susirinkę žino, nes girdėjo, ką aš kalbėjau.

Susirinkusiųjų tarpe buvo ir Nikodemai, bet jis nieko nepasakė.

Tuo metu staiga priėjo Anno bernas ir davė Jėzui tiesią į veidą, visa gerklė rėkdamas: — Kaip tu šitaip atsakinėjai vyriausiam kunigui?

Jonas apsidairė Petro, bet jė kambaryje nebuvo. Nikodemai lyg norėjo kažką sakyti, bet vėl

nurimo. Jėzus gi, nors ir sukrutintas, ramiai atsakė tarnui:

— Jei neteisėybę pasakiau, tu tai įrodyk, o jei tiesą sakau, kam šitaip elgiesi?

Kunigo tarnas tik išsisiepė ir dar kartą sudavė atbulą ranka.

Kunigas Annas čia pat nutraukė tolimesnį klausinėjimą ir išsiuntė Jėzų pas Kaifą. Pakilo ir Nikodemai išėiti kartu su kitais pas Kaifą. Jis net nepadarė pastabos Annui dėl jo berno elgesio.

Petras ir Kaifo kiemą atėjo per vėlai. Kristų jau vedė iš Kaifo namų pas Pilotą — į teismo rūmus. Kol Petras, ipoelės ir Anno vynuogyną, verkė, kam buvo Jėzaus net tris kartus prieš tarnaites išsiginęs, teismas pas Kaifą pasibaigė. Ir dabar prieš Petrą visas būrys triukšmaujančių žydų ir jų bernų grūdosi iš Kaifo kiemo. Jie stumdė, kumščioavo ir spaudė Jėzų ir tempė nuo kalnelio žemyn pas Pilotą.

Petras tos maišties gale pamatė Joną ir Nikodemą. Petras paklausė Nikodemą:

— Prieteliau, kaip?

Nikodemai tik rankas pakratė ir nuėjo visai į kitą pusę. Gi Petras tada pasivijo Joną ir paklausė:

— Dar nepaleido?

— Kur tau paleis? Pas Pilotą veda. Kaifas su juomi beveik nešneko. Jis tik paklau-

sė: Ar teisybė, kad tu dediesi Dievo sūnui? Ir jam atsakė Mokytojas: Aš nesidedu, aš esu. Tada Kaifas iš pykčio sutraskė sau drabužius ir ėmė rėkti: Kam mum dar liudininkų, jis pats mano akyse piktžodžiavo Dievui. Tada visi jo bernai ėmė šaukti ir rėkti, kad tokį reikia užmušti akmenimis.

— Ką tai reiškia? — rimtai susirūpinęs paklausė Petras.

— Tai reiškia nelabai ką, — palingavo galvą Jonas.

— Ar yra daugiau mūsų, — staiga paklausė Petras.

— Nesimato, — pakraipė galvą Jonas. — Jei ir būtų, ką prieš tokią daugybę?

Saulutė jau buvo patekėjusi, ir teismo rūmai jau buvo atidaryti. Nei sadukėjai, nei fariziejai, nei vyresnieji ir ten nėjo. Jų tamudinis įstatymas draudė susitepusiems valgyti Velykų aviainėlių. Juk šį vakarą, saulei nusileidus, su subata prasidės ir Velykos. Jie pasiliko lauke.

Pilotas, gerbdamas esamą padėtį, pats išėjo kieman ir paklausė:

— Kokį skundą prieš šitą žmogų man atnešate?

Žydai su visu gudrumu ir mandagiai jam atsakė:

— Jeigu jis nebūtų piktadarys, nebūtume tau jo atvedę.

Pilotui visa tai nelabai patiko. Jis, nieko daugiau negalvodamas, burbtelėjo:

— Turite savo įstatymą, pa-

Kanados lietuviai svarstė bažnytines reformas

NAUJAI GAUTOS KNYGOS

(Tęsinys iš praėio nr.)

Pietų pertraukos metu visiem pasistiprinus, referatą „Prisikėlimo parapijos tarybos veikla“ skaitė Jonas Gustainis.

Jis pabrėžė, kad tokia taryba yra visai naujas dalykas, kur pasauliečiai įvedami į aktyvų vaidmenį parapijos darbe. Jo atstovaujamoji parapijos taryba veikia jau 4 metai, susidedanti iš 9 įvairių organizacijų atstovų, 9 parapijos rinkimų atstovų ir 9 parapijos klebono skiriamųjų asmenų.

Taryba skirsto darbą į 4 sekcijas. Religinė sekcija rūpinasi naujosios liturgijos pritaikymu, jaunimui lankančiam viešąsias mokyklas religinių pamokų pravedimu, suaugusių supažindinimu su dabartinėmis Baž-

nyčios kryptimis ir sekimu bei svarstymu naujų sąjūdžių Bažnyčioje. Jaunimo sekcija rūpinasi parapijos stovyklavietės tvarkymu, stovyklos pravedimu bei koordinuoja jaunimo organizacijų ir parapijos darbą. Socialinė sekcija rūpinasi parapičių darbo ir šalpos klausimais, parapijos šventėmis ir savo parapijos atstovavimu į įvairiuose vienetuose už parapijos ribų. Ekonominė sekcija rūpinasi vėjų pravedimu, parapijos ūkiniais reikalais bei pastatų remontu, o jos specialus padalinys rūpinasi parapijos rinkliavomis. Ši sekcija darba koordinuoja vykdomasis komitetas, o dukart metuose vyksta bendras tarybos susirinkimas. Didžiausia problema — para-

piečių išsisklaidymas po plačią teritoriją. Buvo taipgi iškeltas ir anglų kalbos įvedimo į pamaldas klausimas.

Diskusijose, vadovaujamose Vinco Kolyčiaus, buvo pastebėta, kad dar ne visos parapijos turi tarybas ir jų vaidmuo bei paskirtis nėra pilnai išryškėjusi. Pasisakyta, kad lietuviškų parapijų tarybos turėtų rūpintis ir administraciniais ir sielovadiniais reikalais, o sėkmė priklausysianti nuo klebono ir tarybos narių bendradarbiavimo. Toks bendradarbiavimas iš vienos pusės sudaro sunkumų klebonui, nes visais atvejais reikia tartis, tačiau iš kitos pusės padeda klebonui išvengti įvairių klaidų ir įjungia bei sudomina parapičius.

Paskutinį referatą skaitė dr. Br. Povilaitis: „Lietuviškos parapijos ateitis“.

Anot jo, tautinė-personalinė parapija normalioji vyskupijoj esanti išimtis, bet sykiu ir aukštesnės civilizacijos bei technologijos reiškinys. Katalikų Bažnyčia esanti anttartinė, todėl normali parapija siekia tik atgamtinio tikslo. Tačiau katalikų Bažnyčia taipgi nepritaria tautinių mažumų nutautinimui, todėl šalia tiesioginės paskirties tautinė parapija turinti ir tautinį uždavinį. Po antrojo pasikaro Bažnyčia kaip tik ir buvo visą pabėgėlių religinį aprūpinimą atrūnusi į tautinę bazę. Visgi Bažnyčia žiūri į tokią padėtį kaip laikiną, nes palaipsniui vyksta esamon aplinkon integravimasis — nutautimas. Mažų vienetų — parapijų nutautimas yra labai spartus, c didesnių, kaip Toronto kolonija, gali būti labai lėtas, jei jaunimas tinkamai įsijungs į parapijas. Problema ateičiai sudarė tik vienas kitas, o vyresniųjų daug. Tai nėra normali proporcija ir, jeigu neatsiras daugiau jaunų kunigų, tai po 20-30 metų gali būti labai liūdnas ne tik

lietuviškų parapijų, bet ir kolonijų vaizdas, nes pašaukimų mažėjimas nutatėjimą tik paspartina.

Diskusijose, kuriom pirminkavo kun. dr. J. Gutauskas, buvo pabrėžta, kad ne visi lietuviai katalikai tinkamai vertina savąsias parapijas ir permazai rūpinasi jų būkle. Didžiausią žalą sudaro kelimasis parapičių tolyn nuo savų parapijų, nes jų vaikai nustoja daugelio sąlygų lietuvių bei palaikyti įvairių organizuotų ir neorganizuotų lietuviškų vienetų ribose. Esamose aplinkybėse reikėtų ypatingų dėmesį kreipti į šeimas, nes iš jų kils ir ateities kunigai ir susipratę lietuviai. Vaikai pirmajai komuniškai turėtų būti ruošiami lietuviškose parapijose, o pamaldos anglų kalba mišiom tautybėms atžvilgiu šeimom beveik nepatartinos, nes tokios šeimos tikriausiai nevaizuosiančios kur nors toli į lietuvišką parapiją vien tik išgirsti laužytą anglų kalba lietuvių kunigą laikanti mišias.

Taip ir baigėsi ši studijų diena, kurioje dalyvavo 28 atstovai.

S.J.

Balzeko muziejuje iš k. Karolė Balzekaite (9 metų), Olga Petrušienė, Vincenta Radvilienė, Jurgis Kasakaitis — muziejaus bibliotekos vedėjas, M. Mankuvienė; II-e eilėje — Irena Balzekienė, jr. Konstantinas Patrauskas — muziejaus kuratorius ir architektas R. E. Mulokas su žmona Rūta.

GRAŽI EGLUTĖS ŠVENTĖ PUTNAME

Toji šventė buvo birželio 6. Tik gerokai nutolus nuo Putnamo seselių sodybos dingtelėjo situacijos ironija.

Baigėsi Eglutės šventė. Stovėjom tėvai su vaikais vėliavos nuleidimui. Ses. Ona Mikailaitė dėkojo už atvykimą, už atvežimą vaikų. Priėmėm padėką kaip nupelnintą.

Tik vėliau dingtelėjo — gi tėvai turėjom dėkot! Šventė su ruošė seselės, pietus virė seselės, seselės vaidinimui kėdes sustatė salė ir po vaidinimo tą pačią salę valys. Ir Eglutę spausdina, išsiuntinėja ne tėvai, o seselės. Eglutę redaguoja irgi ne tėvai, o ta pati ses. Onutė Mikailaitė, kuri tada tėvams dėkojo.

Seselė Onutė

Kiek daug Eglutė padeda auginant lietuviškus, težino tie tėvai, kurie rimtai rūpinasi savo vaikų lietuviškumu. O Eglutę nuo 1963 redaguoja ses. Onutė Mikailaitė. Ses. Onutė visuomenės permaži pastebima, nors jos darbas liečia daugybę vaikų laisvose šalyse, kuriose lietuviškai gyvos šeimos gyvena. Eglutę „atranda“ (pagaliau) ir vis didėjantis skaičius šeštadienių mokyklų.

Redaguoti Eglutę — reiskia pačiai daug prirašyti ir prigalvoti (kryžiažodžių, juokų, uždavinių) vaikam įdomių dalykų. Ses. Onutė išsitenkina vien savo išradimais. Ji minčių ieško ir kitų panašiam darbe. Pav. ji prenumeruojasi kasmet kitokius amerikietiškus vaikų žurnaliukus, gauna latvišką, ukrainietišką leidinį vaikam.

Reikalo verčiama, ses. Onutė emė rašyti ir iliustruoti. Ir rašo ji taip patraukliai, kad jos sukurtas piliukas Puputis yra mūsų jauniausių skaitytojų mėgstamiausias literatūrinis gyvūnelis. Puputis rašomi laisvą j Eglutę, prisijunčiami jo portretai. Puputinėm temom

rašo vaikai šeštadieninėse mokyklose, vaidinimėlius kuria stovyklose. (Knyga apie Puputį nuotykius jau baigiama ruošti spaudai).

Eglutė — talentų ieškotoja

Redaguoti Eglutę reiskia ieškoti bendradarbių. Eglutėn rašyti ses. Onutė prikalbėjo Lindą Stačiokaitę, Rasą Silėnaitę, tada dar gimnazistes, ir Eglutės skaitytojai susilaukė tikrai įdomių nuotykių ir kudliaus Juozapo! Į rašymo darbą per Eglutę įsitraukė ir dabartinė Darbininko vaikų puslapio redaktorė Liūda Gudėlienė.

Ir iliustratorių Eglutė turi savo. Andrius Balukas, kuris šįmet piešė tokius vykusius viršelius, pradėjo Eglutėje reikštis dar vaikas būdamas, iliustruodamas savo laiškus Puputui. Daug iliustruoja Eglė Muliolienė, Aldona Sruoginė. Pradeda bandyti gimnazistas Linas Lipčius.

Sukant galvas, iš kur imti rašytojų vaikam, gal reikėtų nudugniai peržiūrėti Eglutės puslapius ir tiesiai kreiptis į vaikai labiausiai patinkančius rašytojus? A propos, skundžiantis skaitinių stoka, paprastai pamirštama, kad mūsų vaikai (iki maždaug 12 m. amžiaus) kas mėnesį gauna naujų skaitymėlių.

Eglutės šventė

Keliant vėliavą, žodelį tarė prelatas Pr. Juras. Turi būti tikrai džiugu, kai matai savo pradėtą darbą besitęsiantį jau 20 metų! Lietuvui kam leisti žurnaliuką buvo prel. Pr. Juro sumanymas. Jis ir lėšas parūpino ir pirmąjį redaktorių — Bernardą Brazdionį — pakvietė. Šiuo metu Eglutę gauna apie 1,500 šeimų. Pastaruoju metu prenumeratų pagausėjo Vokietijoje ir ypač Pietų Amerikoje (kun. Ant. Saulaitis, S. J., deka).

Eglutės šventės seselės pra-

dėjo ruošti 1963 (1969 ir 1970 šventės neįvyko). Švenčių minčių — padėti tėvams lietuviškai auklėjant vaikus, sukiesti vaikus maloniai dieną praleisti, duoti jiems progos vieni prieš kitus pasirodyti scenoje, leisti susidraugauti, kai deklamuoja tuos pačius eilėraščius ar draugė dainuojama.

Šią birželio 6 pasitaikė pasigėrėtinai oras. Putnamo sodyba — sužaliavusi kaip niekad. Po vėliavos pakėlimo buvo mišios, per kurias buvo giedamos labai gražios ses. Bernadotos Matukaitės sukurtos giesmės. Kun. St. Yla pasakė pamokslą. Pietūs lauke, po didžiuliais medžiais. Valgyk, kiek nori. Tikiesi gauti porciją pagal užmokėtą pinigą, o tau atsako imkit visko kiek norit — ir ateikit pakartot.

Visą dieną veikė dail. A. Galdikio darbų paroda. Dauguma išstatytų paveikslų buvo atrasti po dailininko mirties. Tai ankstyvesnėji jo darbai, dar Europoj tapyti, mažesnio formato už lyvesniuosius (kurių taip pat buvo keli). Viso 42 paveiksli. Žmonės, pavėję gamtoje, kur buvę kur nebuve, vėl grįždavo pastovėti prie dailininko gamtovaizdžių. (Si paroda

bus rodoma ir per seselių pikišką liepas 18. Paveikslus galima pirkti).

Prie įėjimo į parodos salę — knygų ir plokštelių stalai. Buvo ten ir ses. Onutės Mikailaitės naujai atpasakotos „Trumpos pasakaitės“, iliustruotos Aldonos Sruoginėnės.

(Bus daugiau)

Eglutės šventėje birželio 6 Putname pakeliamos vėliavos.

Lietuvių jaunimo kelionė aplink Ameriką

Lietuvių Jaunimo Informacijos Centras, kuris veikia Bostone, rengia lietuvių jaunimo kelionę aplink visą Ameriką.

Kviečiamas tik jaunimas Ekskursija turės savo daktarą, savą automobilį mechaniką. Važiuoja mašinom, autobusukais ir net autobusais. Kalbasi tik lietuviškai. Su savim pasiims ir lietuviškų dainų bei tautinių šokių mokytojus. Pakeliu jie sustoję lankys lietuviškas kolonijas, svečiuosis pas lietuvius.

Kelionėje galės prisijungti iš kitų miestų ir keliauti drauge, arba galės iš ekskursijos išsijungti. Nebus jokių suvaržymų.

Kelionė suskirstyta į keturias dalis. Pirmoji—Bostonas—Chicago. Aplankys pakeliui stovyklas, lietuviškas sodybas ir dalyvaus dainų šventėje.

Antroji dalis — Chicago — Los Angeles. Čia bus gražūs Amerikos kalnai, upės, ežerai.

Trečioji dalis—iš Los Angeles į Washingtoną. Nebus pakeliui didingos gamtos, bet sutos idomės vietos.

Ketvirta dalis — Washingtonas — Bostonas. Čia aplankys lietuviškas kolonijas, susipažins su lietuvišku Atlanto pakraščio jaunimu.

Kelionė vadovauja Gintaras Karosas iš Bostono ir Vytas Katilius iš Los Angeles. Ji užtruks apie du mėnesius.

Kelionės tvarkaraštis

Birželio mėn.

13-15 Montreal, 16-18 Toronto, 19 Delhi, Ontario, 20-21 Hamilton, 22-24 Cleveland, 25-26 Detroit, 27 Dainava, Ateitininkų stovykla, 28-30 Chesterton, Ind., Akademikų stovykla.

Liepos mėn.

1-5 Chicago, 6-7 Omaha, Nebraska, 8-26 Edmonton, Alberta, Calgary, Alberta, Vancouver, B. C., Seattle, Washington, stovyklavimas ir t. t. 27-29 San Francisco, 30-31 Los Angeles, Calif.

Rugpjūčio mėn.

1-2 Los Angeles, 3-21 Houston, Texas, Mexico, New Orleans, Montgomery, Ala., ir t. t., 22 Baltimore, 23 Washington, D.C., 24 Baltimore 25-26 Philadelphia, 27-29 N.Y.C., 30 Bostonas — užbaigimas.

ATSIŪSTA PAMINETI

Dr. Pranas Skardžius — ANKSTYVĖSNĖ IR DABARTINĖ LIETUVIŲ BENDRINĖS KALBOS VARTOSENA. Išeildo Pedagoginis Lietuanistikos Institutas Chicagoje, 80 psl., kaina — 3 dol., studentam bei mokslivim — 2 dol.

Muzikos Zinios, nr. 4, redaguoja V. Mamaitis, leidžia Vargonininkų sąjunga. Numeryje pažymėtina: —Vargonininkų ir kitų muzikų sąjungos seimo aprašymas, J. Stankūnas — 100 metų nuo kun. T. Brazio gimimo, J. Zilevičius — Lietuvos operos sukaktis, Nikodem Kuliš 50 metų muzikos veikloje sukaktis, angliškoje dalyje skelbiamos muzikinio gyvenimo žinios, panašios žinios skelbiamos ir lietuviškai, žinios iš Muzikos Archyvo, ištrauka iš J. Bertolio autobiografijos. Prie šio numerio buvo priedas — Lietuvių Muzikų Vardynas, 16 sąsiuvinis, kuris apima: Jaseauskas Jokūbas — John Francis G. Yesulaitis.

Mintis, Politikos ir kultūros žurnalas. 1971 m. nr. 1, Londonas. Leidžia Lietuvių Socialdemokratų Partijos užsienio delegatūra. Redaguoja redakcinė komisija, vyr. redaktoriaus J. Vilčinską. Siame numeryje rašo: K. Barėnas, Ed. Cinzas, Jonas Pakalka, J. Valaitis, J. Vilčinską, J. Vilkaitis, V. Žilinską. Kišeninis formatas, 189 psl. Šio nr. kaina 2 JAV dol. arba 50 angliškų penų.

Kritusieji už laisvę, V. Ramo-jaus knygos apie partizanus II tomas. Ilustracijos P. Lapės. Kaina 4 dol.

Po Dievo antspaudais — Vytauto Didžiojo gados, Leonardo Andriekaus eilėraščiai. Iliustruota dail. T. Valiaus, 106 psl., didelio formato, kaina 3 dol.

Broliai balti aitvarai, H. Naggio eilės, kietais viršeliais, didelio formato. Ilustracijos P. Gailiaus, išleido Alg. Mackaus knygų fondas, kaina 5 dol.

Moderni mergaitė, Stasio Ylos, 352 psl. Veikalas, atskleidžia mergaitės problemas, kaina 4 dol.

Galvės berniuko nuotykių, R. Spalio apysaka jaunimui ir senimui, kietais viršeliais 5 dol., minkštais 4 dol.

Siluva Zemaičių istorijoj, I. mas tomas. Kun. St. Ylos, kietais viršeliais, 295 psl., 5 dol.

Kultūrinės gėmės pasakose, Vyt. J. Bagdanavičius II-ji knyga, kaina 5 dol. Galima gauti to patio autoriaus ir I-mą knygą, kaina 3 dol.

Šventadienio žodis, Kun. A. Valiūškos sekmadieniam pritaikyti Evangelijos aiškinimai, kaina 3 dol.

Rezistencija, R. Spalio romanas, 429 psl. kietais viršeliais, kaina 6 dol.

Vysk. Pranas Brazys, jo žodžiai bei mintys ir gyvenimo dienos, kaina 2 dol.

Tau Sesute, Pr. Lemberto gyvenimas, kūryba ir prisiminimai, kietais viršeliais 5 dol., minkštais 4 dol.

Numizmatika, J. K. Kario studija apie Lietuvos ir kt. šalių pinigų, kietais viršeliais, 340 psl., 15 dol.

Laužai liepsnoja vakaruose. Skautų meniškas albumas, didelio formato, 3 dol.

Sakykim, vyrai, taip nebuvo, B. Zumerio satyriniai apsakymai, 2 dol.

Meilė dvidešimtajame amžiuje, P. Maldeiko. 5 dol.

Tik tau ir man, O. B. Audronės eilės, kaina 3.25 dol.

Be namų, premijuota A. Norimo apysaka. 3.50 dol. Taip pat galima gauti anksčiau išleistą A. Norimo novelių rinkinį Naujas veidas. 2.50 dol.

Rugsėjo šeštadienis, Birutės Pukelevičūtės premijuotas romanas. 236 psl. Išeildo Lietuviškos knygos klubas. Kaina 5 dol.

Dialogas su lietuviu, Br. Railos akimirkinių kronikos 2-roji knyga, 560 psl., kietais viršeliais, kaina 7 dol.

Lietuvių švietimas Vokietijoje, redagavo V. Liulevičius. Kietais viršeliais, didelio formato, 639 psl., kaina 12 dol.

Nemarioji žemė, Lietuva pasaulinės poezijos posmuose. Antologija sudaryta A. Tyruolio, 176 psl., kaina 5 dol.

Nutuliosios dienos, Zemaičių Antano, kaina 1 dol.

Lemtingos dienos, J. Jaskauskas apysaka. 2.50 dol.

Dainų Sūkurys, populiarios bei šokių dainos, 1 dol.

Su Daina, dainorėlis. 392 populiarios lietuviškos dainos, 2 dol.

Trapus vakaras K. Grigaitytės lyrika, kaina 3 dol.

Nemunas teka per Atlantą, Vyt. Alanto novelės, 3.50 dol.

Dr. Antano Skėrio veikalą „Lietuvos miškai ir jų ūkis“ išleido Romoje Lietuvių Katalikų Mokslo Akademija atskiru leidiniu (buvo spausdintas Metraščio IV ir V tomuose). Veikalas didelio formato, 545 psl. Kaina 5 dol. Galima įsigyti Darbininko administracijoje ir pas autorių.

Mūsų mažoji sesuo, A. Vaičiulaitis apyskaitės 2.50 dol.

Aitvarai ir giria, premijuotas J. Gliados romanas, 4.50 dol.

Tūboto gaidžio metai, K. Barėno premijuota apysaka, kietais viršeliais 3,58K DOL.

Poezijos pilnatis, B. Brazdionio rinktinė, 10 dol.

Prisiminimų fragmentai, K. Musteikio ietais viršeliais; 3 dol.

Mes valdysim pasaulį, L. Dovydo atsiminimų I ir II tomas (po 4 dol.) 8 dol.

Antroji banga, O. Nendres romanas, 3.50 dol.

Versmės ir verpetai, Br. Railos akimirkiniai, 5 dol.

Vilnius lietuvių liaudies dainose, paruošė G. Krivickienė 5 dol.

Visi mes broliai, Louis Evelyn, N. P. Seserų leidinys, kaina 2.50 dol.

Lietuvių apysakos, H. Sudermann, vertė V. Volertas, 3 dol.

Milfordo gatvės elegijos, J. Aisčio, 2.50 dol.

Senprūsų laisvės kovos, Dr. M. Anyso, 7.50 dol.

Nepriklausoma Lietuva, R. Skipičio, 7 dol.

Pasaga iš vyšnios, A. Baranausko eilėraščiai. 2 dol.

Dabarties sutemose, Br. Zumerio, 2.50 dol.

Be namų, A. Norimo premijuota jaunimui apysaka, 3.50 dol.

Ošiančios pušys, H. Mošinskienės apysakos, 2.50 dol.

Meilė trikampy, R. Rasos romanas, 3 dol.

Alės Rūtos romanai: Vieniši pasauliai, 3.50. Kelias į kairę, 3 dol. Prisikėlimas, 2.50 dol. Žemės šauksmas, 2 dol., ir Žvaigždė viršum girios, 3 dol.

Poezija, J. Aisčio, 6 dol.

Lietuvių literatūra svetur, redagavo K. Bradūnas, 10 dol.

A. Škėmos raštai II tomas, kaina 6 dol. I tomas taip pat gaunamas už 6 dol.

Lituanistikos darbai, redagavo J. Balys, kaina 2.50 dol.

Rūpestis, J. Vaičiūnienės poezija. 3.50 dol.

Išdžiūvusi lanka, A. Barono novelės, 4.50 dol.

„Atsiminimai iš Balfo veiklos“. 404 psl., apie 150 įdomių nuotraukų iš Amerikos ir Europos lietuvių gyvenimo. Čia rasite mokinių grupes, chorus, veikėjus ir t. t. Pamatykite kaip „atrodė prieš 20-25 metus. Kaina 3 dol. Kietais viršeliais 4 dol.

Lietuva Caro ir Kaizerio naugoose, A. Gintnerio atsiminimai (1914 - 1918), kietais viršeliais 5 dol.

„Awakening Lithuania“. Profesoriaus J. Stukas anglų kalba aprašo lietuvių tautinį atgimimą. Kaina 3 dol. Kietais viršeliais 4 dol.

Encyclopedia Lituanica, anglų kalba, I tomas, redaguotas prof. S. Sužiedėlio. 608 psl. didelio formato, kietais viršeliais. Kaina 15 dol.

„Vytautas the Great“. 202 psl. Anglų kalboje istorinis veikalas, nušviečias Lietuvos didingą ir garbingą praeitį 14 ir 15 šimtmečiuose. Jaunimui ir kitataučiam ypač svarbų ją perskaityti. Kaina 2 dol.

Liepsnos ir apmaudo asocijai, premijuotas J. Gliados romanas. 4 dol.

Agonija, J. Gliados, II-roji laida. 5 dol.

Vergijos kryžkeliose, S. Rūkienės, I-moji dalis, 5 dol.

The Forest of Anykščiai, A. Baranausko lietuviškas tekstas. Angliškai vertė N. Rastenis. Kaina 3 dol., kietais viršeliais 4 dol.

Sios bei kitos lietuviškos knygos ir plokštelės gaunamos Darbininko administracijoje.

ALTS-gos dvyliktasis seimas

Kaip jau buvo rašyta, Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos dvyliktasis seimas įvyko gegužės 29-30 Philadelphiajį.

Seimas susidėjo iš dviejų dalių: iškilmingojo posėdžio ir darbo posėdžių. Seimui rengti komitetą sudarė Rytų apygardos pirmininkas V. Gruzdis ir vietos skyriaus pirmininkas V. Matonis, talkinant visai skyriaus valdybai. Po atidarymo ir sveikinimo kalbų iškilmingą posėdį pravedė Sąjungos pirmininkas Teodoras Blinstrubas.

Invokaciją sukalbėjo kun. K. Sakalauskas, himnus sugiedojo solistė O. Salčiūnienė.

Pirmininko kalba

T. Blinstrubas, padėkojęs komitetui už gerai suorganizuotą seimą, už triušą ir parodytus sugebėjimus, plačiau sustojo ties Sąjungos gyvenimu ir veikla.

Sąjunga yra gyva ir darbinga. Nariai aktyviai dalyvauja kitose lietuviškose organizacijose ir neretai jom vadovauja. Skyriai plačiai reiškiasi įvairiuose lietuviško darbo baruose.

Tautinė Sąjunga siekia lietuvių tautos gerovės ir laisvės. Siem tikslam atsiekti reikia, kad visų lietuvių rankos ir protai būtų sujungti, kad nuolat

ANTANAS JUODVALKIS

Teodoras Blinstrubas, Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininkas, trečią kadenciją. Nuotr. R. Dilbos

vyktų santykiavimas ir sutarimas. Negerai, kai ir mūsų tarpe atsiranda "realistų" ir nejučiomis pradeda talkinti "kultūrinio bendradarbiavimo" komitetams.

Pasidžiaugė mūsų studentija, jaunimu, kuris gyvai reikšėsi Brazinskių, Simokaičių ir ypač Simo Kudirkos atvejais.

Pirmininkui T. Blinstrubui pasiūlius, į garbės narius buvo pakelti du nusipelnę asmenys: dr. Juozas Bartkus iš Chicago ir poetas adv. Nadas Rastenis iš Baltimorės. Abu šie asmenys yra žinomi ne tik Sąjungos veikloje, bet ir apskritai lietuvių gyvenime.

Mirusiųjų pagerbimas ir sveikinimai

Vicepirmininkas V. Mažeika perskaitė sąrašą Sąjungos narių, mirusių pastarųjų dvejų metų laikotarpyje. Sąjunga neteko 16 veiklių narių. Mirusieji pagerbti atsistojimu ir tylos minute.

Seimas gavo per 30 sveikinių

Seimas gavo per 30 sveikinių, kurie iš organizacijų ir pavienių asmenų.

Paskaita — Tautinė idėja lietuviškos išeivijos veikloje — skaitė dr. Jonas Balys, Naujosios Vilties redaktorius. Paskaitininkas buvo atviras, tiesus ir kritiškas. Palietė lietuviškos veiksnio, jų struktūrą, veiklą. Nepagalėjo atviro žodžio jaunimui. Pasiskaitė ir dėl egziliškos vyriausybės sudarymo.

Darbo posėdys — Darbo posėdį atidarė S-gos pirm. T. Blinstrubas. Į prezidentą pirmininkais jis pasiūlė:

Joną Jurekūną iš Chicago, Bronių Dūdą iš Los Angeles, J. Bačanską iš Baltimorės, Emiliją Čekienę iš New Yorko ir Aleksą Laikūną iš Clevelando; sekretoriais — Joną Mockų, Gustavą Palaitį ir Juozą Mauruką. Taip pat buvo sudarytos komisijos: nominacijų, registracijos, mandatų ir nutarimų.

Apyskaitiniai pranešimai

Apyskaitinius pranešimus padarė: pirm. T. Blinstrubas — apie S-gos veiklą, išdėstininkas M. Simkus — apie finansų revizijos komisijos aktą perskaitė Bronius Kasakaitis. Po trumpų diskusijų bei pasiūlyimų apyskaitos buvo seimo patvirtintos.

Po vienos valandos pertraukos darbo posėdis buvo tęsiamas toliau.

Buvo išklausti pranešimai Sąjungos atstovų bendrinės organizacijos.

Pranešimas iš Vliko

Dr. Br. Nemickas, atstovaujantis tautiniam sąjūdžiui Vlike, savo išsamioje ir gerai paruoštoje kalboje apžvelgė pastarųjų dvejų metų Vliko veiklą. Kri-

tiškai, bet pozityviai įvertino Vliko atliktus darbus. Jungtiniuose sambūriuose ne visada pavyksta prarasti savo nuomonę, bet dažnai tenka paklusti daugumos valiai. Apskritai, Vliko darbu reikia būti patenkintam, nes dirbama laisvalaikiais ir savanoriškai. Stengiamasi eiti su gyvenimu ir vadovauti Lietuvos laisvinimo kovai.

Pranešimai iš Altos

Pranešimus padarė Sąjungos atstovai Amerikos Lietuvių Taryboje — buv. pirm. Eugenijus Bartkus ir vicepirm. Teodoras Blinstrubas. E. Bartkus apžvelgė Tarybos dedamas pastangas Lietuvos laisvinimo bylą laikyti: gyva ne tik Amerikos lietuvių tarpe, bet ir valstybės departamente. Dėl surenkamų laisvinimo reikalavimų aukų yra atsiradę nuomonių skirtumų tarp A. L. Tarybos ir L. Bendruomenės. Ieškoma būdų veiklai suderinti.

T. Blinstrubas pabrėžė, kad Taryba yra sudaryta iš 15 organizacijų, atstovaujančių daugumai Amerikos lietuvių. Altos veiklos gaires nustato sausio kongresas, o valdyba jais turi vadovautis. Kvietė į vieną darbą.

(Bus daugiau)

WORCESTER, MASS.

Baigėsi mokslo metai

Aušros Vartų šeštadieninė mokykla birželio 5 baigė mokslo metus. Į jų užbaigimą atsilankė šios parapijos vikaras kunas J. Bakanas, LB apylinkės vicepirmininkas K. Česna.

Švietimo ir kultūros vadovas P. Račiukaitis, buvęs ilgametis mokyklos vedėjas J. Baškys, mokinių tėveliai ir svečiai. Lietuvių Labd. ir Maironio Parko draugijų pirmininkas uolus šios mokyklos rėmėjas K. Adomavičius, dėl svarbių priežasčių negalėdamas dalyvauti, perdavė sveikinimus bei linkėjimus abiturientams ir visiems mokiniams per tėvų komitetą.

Išvyksta mokytoja

Mokyklos vedėja E. Pauliukonienė pasveikino visus susirinkusius ir, visiems mokiniams dainuodami "Grįšim, grįšim", pakvietė abiturientus į sceną, kad ji norėtų su visais susitikti rudenį šios mokyklos aukštojo klasės, kurioje jie būtų užuomazga būsimų LB narių; čia gilindami savo žinias, kartu padėtų mokyklai rengti įvairius renginius. Priminė, kad kartu su abiturientais pasitraukia ir jų mokytoja Eglė Pauliukonytė, nes rugsėjo pradžioje ji išvyksta mokytojauti į Vasario 16-tosios gimnaziją Vokietijoje.

Sveikinimai ir dovanėlės

Zodėl tarė kun. J. Bakanas. Linkėdamas mokiniams išlaikyti lietuviškumą ir dėkodamas tėvams už ištermę kiekvieną šeštadienį atvežant vaikučius į šią mokyklą.

Tėvų komiteto vardu sveikino dr. A. Valiūskis. Dėkojo klebonui kun. A. Volungui už mokyklai nemokamai duodamas puikias patalpas, Lietuvių Bendruomenei už stiprią finansinę paramą; dėkojo ir kitom organizacijom bei pavieniui asmeniui už aukas.

Mokyklos vedėja kiekvienam abiturientui įteikė dovanėlę — Lietuvos žemėlapi, o visom mokyklos mergaitėms — po gėlytę.

LB vardu sveikino ir kiekvienam abiturientui po knygą įteikė vicepirm. K. Česna, pasiūlydamas joms buvusį mokyklos vedėją J. Baškį į talką.

Geriausią mokinę — T. Miliauskaitę (kaip tos klasės mokytoja E. Pauliukonytė minėjo). Kiti abiturientai (tiksliau būty abiturientės, nes baigusiųjų tarpe tėra tik vienas berniukas): R. Klimavičiūtė, A. Pauliukonytė, D. Vydušaitė, R. Zemaitytė, A. Sarksauskaitė ir P. Vaitkus.

Meninė programėlė

Abiturientams pagerbti mokinių sudainavo "Ant kalnų gluosnys". Pianinu paskambino G. Valiūskytė, D. Statkutė ir T. Miliauskaitė. T. Savickas padėkavo eilėraštį "Debesėliui".

Mokyklos choras, vadovaujamas muz. V. Burdilio, padainavo kelias daineles iš dainų šventės repertuaro (viena iš jų — "Saugok, Dieve, mūsų tėvynę").

Vaišės

Po programos gerųjų mamų, čia paruoštais užkandžiais visi pasivaikino.

Mokyklos vedėja prašė tėvelius, kad rytojaus dieną, šeštadienį, visi nuvežtų vaikučius į "Eglutės" šventę Nekaltai Pradėtosios Marijos seselių sodyboje; ten mokykla turinti dalyvauti programoje.

Į dainų šventę!

Kelionė į dainų šventę apvaisinuos šių mokslo metų darbus.

Pamokos baigėsi, bet choras turės dainavimo pamokas kiekvieną šeštadienį iki birželio 26. Liepos 2, 9 val. ryto, Dievui laiminant, autobusas išvažiuos į dainų šventę Chicagoje.

Visi važiuojantieji turėsime trumpą informacinį susirinkimą. Apie tai bus pranešta visiems asmeniškai.

J.M.

Nuo skaitytojų tautos priklauso Darbininko ateitis. Padėkite išlaikyti šį laikraštį, suraskite naujų skaitytojų. Rašykite: Darbininkas, 910 Wiloughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.

Pirmosios stovyklautojos Neringos stovykloje. Bostono Birutės draugovės skautės, atvykusios į Varmonto kalnus birželio 11-13, praleido savaitgalį.

Ateitininkų sendraugių stovyklos

Ateitininkų sendraugių vasaros stovyklos šiemet rengiamos dvi: Dainavoj, rugpjūčio 1-7, ir Kennebunkporte, Maine (pranciškonų sodyboje), rugpjūčio 15-22. Abiem stovyklom rengiamos dienos ir vakarų programos. Dedamos pastangos parengti atskirą programą ir stovyklautojų vaikam Dainavoj.

Stovyklauti kviečiami sendraugiai bei jų šeimos, studijas bebaigia ateitininkai ir kiek patalpos leis, kiti ateitininkų veikla besidomį lietuvių. Dalyviai registruotis prašomi kiek galima, anksčiau, kad užsitikrintų vietą ir palengvintų rengėjų darbą.

Stovyklos mokestis Dainavoje už maistą: suaugusiems 38 dol., 2-5 metų vaikam 8 dol., 5-9 m. 15 dol., 10-16 m. 25 dol.; už

nakvynę: už kambarį (iki šešių asmenų) 35 dol., už lovą bendrame miegamajame — suaugusiems 7 dol., vaikam 2-5 dol.

Kennebunkporto mokestis truputį skirtingas, bet panašaus dydžio. Smulkesnė informacija apie stovyklavimą, Kennebunkporte rytinių skyrių sendraugiam yra išsiuntinėta individualiai. Negavę ir ja suinteresuoti prašomi kreiptis į ASS centro valdybą.

Registracija į Dainavos stovyklą yra vykdoma ASS centro valdybos, 7802 Temple St., Adelphi, Md. 20783, tel. 301-422-3322.

Registracija į Kennebunkporto stovyklą vykdo tėv. Jonas Dyburys, OFM, Franciscan Monastery, Kennebunkport, Me. 04046.

KULTŪROS ŽIDINYS — aukos statybai

Kultūros židiniui, Tėvų pranciškonų vie-nuolynui, jo koplyčiai, spaustuvei (pagal atskirų aukotojų pageidavimus) aukojo:

LINDEN, N.J.	F. Laucius 5.
V. Alksninis 10 dol., pažad. 100 dol.	M. Lazoraitis 20.
B. Ashmont 50.	Ag. Liudvinaitienė 25, anksd. 125, pažad. 300.
J. Ashmont 5.	A. Laskausky 2.
S. Audinis 15, pažad. 105.	H. Miller 5, pažad. 50.
Ann Adamus 10.	J. Makaveckas 5.
E. Budres 20, pažad. 100 (įrašo Teofiliją Budrevičienę).	F. Moros 3.
B. Baublienė 20.	A. Mažeika 10.
Ch. Brazinski Jr. 10.	V. Muhnicky 10, pažad. 100.
J. Budrevičius 25.	Mrs. Matulionis 10 dol.
A. Bagarski 20.	V. Miknevičius 30, pažad. 100.
J. Bartus 2.	V. Plungis 10.
J. Bartus, Jr. 2.	E. Petuchovas 5.
J. Budonis 10.	M. Penna 40.
J. Barton 10.	S. Pribush 10.
A. Didžbalis 50, pažad. 125.	Ed. Pribush 10.
A. Davis 10.	Eg. Raudys 25, pažad. 200.
K. Degutis 50.	S. Rogousky 3.
A. Dovidauskas 5.	S. Romonas pažad. 200, anksd. 100.
C. Debuta 2.	S. Rauba 25, pažad. 100.
Gutauskai 10, pažad. 100.	J. Salus 10.
J. Gelush 5.	F. Stankus 25.
J. Gurinskas 15, pažad. 100.	J. Shakalis 5.
D. Golemme 6.	P. Sabaliauskienė 2.
E. Jurevičiūtė 50.	B. Sabecky 2.
M. Kozloski 2.	S. Strazdas 5, pažad. 100.
J. Kasauskas pažad. 100.	Ed. Strazdas 5, pažad. 100.
Vyt. Kvietkauškas 10, pažad. 100.	J. Stankūnas 25, pažad. 500.
A. Krutulienė 2.	A. Schelling 5.
A. Krimeris 5.	V. Strazdienė 10.
	V. Tumelienė 40.
	J. Tratulius 5.
	V. Tursa 5, pažad. 100.
	Mary White 10.
	Anelė Zemaitienė 1010 (įrašo Zemaičių, Misių ir Conrad šeimas).
	Ann Ziurlis 25.
	A. York 5.
	A. Yrshus 10.
	G. Yrshus 10.

Laukiama aukų ne tik grynais pinigais, pasižadėjimais, bet ir užrašais testamentuose.

Sįstai:

BUILDING FUND
Franciscan Monastery
680 Bushwick Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.

Kitose laikraščio numeruose skelbsime kitų vietovių aukotojų pavardes.

IŠ VISUR

— IV Dainų šventėje suaugusių chorų dainas palydi pianistai: Raimonda Apeikytė ir Manigirdas Motiekaitis.

— Dr. K. Valiūnui, Vliko pirmininkui, išvykus keliom savaitėm į Europą, jo pareigas Vlike eina valdybos vicepirmininkas dr. B. Nemickas.

— Waterbury, Conn., birželio 25, penktadienį, 7:30 val. vak., skautų tunto vadijos iniciatyva Sv. Juozapo parapijos mokyklos salej bus rodomas lietuvių skautų penktosios tautinės stovyklos filmas. Filmas spalvotas ir garinis, jo rodymas užtrunka dvi valandas.

— Lt. pulk. Antanas M. Vaitėkunas sėkmingai atliko jam pavestus inžinerijos darbus Azorų salose. Grįžęs apdovanotas Bronzo Žvaigždės medaliu. Medalį ir pagyrimo raštą įteikė brig. generolas K.M. Farris. Dabar pulk. Vaitėkunas eina bazės komendantu pavaduotoju pareigas Dover, Delaware. Jo motina Elena, ilgai gyvenusi Brooklyne, pastoviai apsigyveno Jeffersonville, N. Y.

— Lietuvių žurnalistų sąjungos centro valdyba posėdy nutarė į sąjungos garbės narius pakelti kun. dr. Juozą Prunskį ir Bronių Raila. Į sąjungą priimtas kun. Barnabas Mikalauskas, OFM, Brooklyn, N.Y.

— IV Dainų šventės iškilmingos pamaldos bus Sv. Kryžiaus bažnyčioje ir bus giedamos kun. Sukio "Taikos Karalienės garbei" mišios.

— Prel. Pijui Ragažinskui 40 metų kunigystės proga pagerbti Sv. Juozapo parapija Sao Paulyje, Brazilijoje, ruošia akademiją ir iškilmingas mišias birželio 27. Jis taip pat mini ir 35 m. klebonavimo sukaktį.

— Vladas Vijeikis spausdina IV Dainų šventės leidinį savo spaustuve. Jis taip pat yra ir techniškas leidinio redaktorius ir papuoš leidinio vidų tautiškais ornamentais. Leidinį redaguoja St. Daunys ir J. Vaičiūnas.

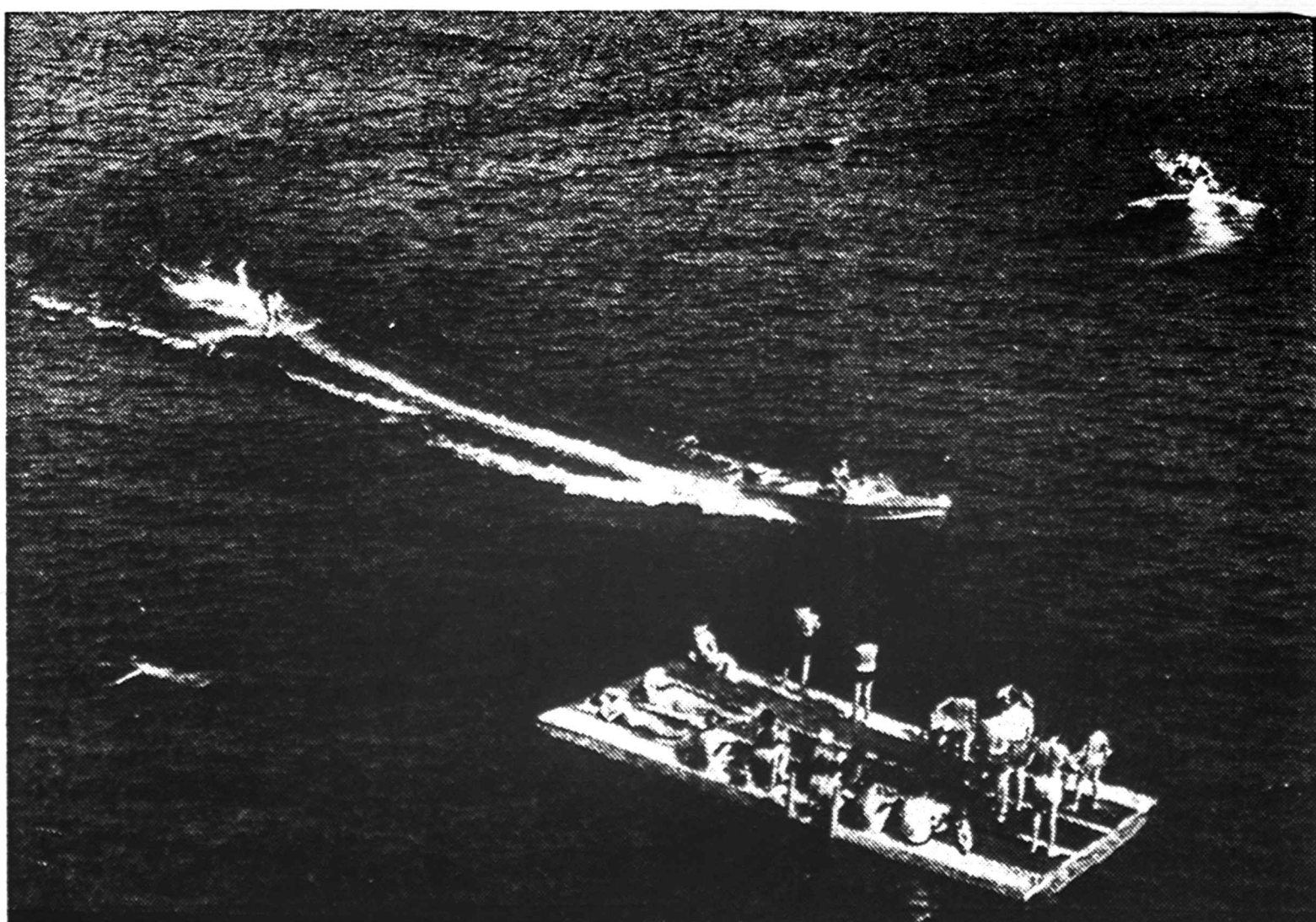
— Į Laisvę naująją numerį rašo prof. A. Maceina, Vyt. Vaitiekūnas, K. Skirpa, M. Naujokaitis. Plačiai apžvelgiamas lietuviškas gyvenimas pavergtoje Lietuvoje ir komentuojama lietuvių išeivijos veikla ir įvykiai.

— Radio Liberty komiteto pirmininkas Howland H. Sargeant dėkoja dr. K. Bobeliui už pabaltiečių vardu nusiųstą memorandumą ir laiške aiškina siūlomą memorandumą keltais punktais.

— Kun. A. Kezio, S.J., naujas foto albumas atiduotas spausdinti Morkūno spaustuvei Chicagoje.

— JAV Lietuvių Bendruomenė yra visi JAV lietuviai. Jie išrenka trejiem metams vyriausiąją JAV LB organą — JAV LB tarybą, angliškai vadinamą Board of Directors. Taryba atlieka parlamentarines funkcijas, nustatydamas JAV LB veiklos kryptį, išrinkdama JAV LB pirmininką, garbės teismą, kontrolės komisiją, sprendžia įvairius svarbius klausimus. Tarybai atstovauja jos rinktas prezidiumas. Visus LB darbus organizuoja, LB įstatus ir tarybos nutarimus vykdo JAV LB centro valdyba, kuri yra vyriausias JAV LB vykdomasis ir administracinis organas. Jos pirmininkas yra ilgametis LB darbininkas, rašytojas ir inžinierius Vytautas Volertas Philadelphiajį.

— Rimas Černius, ką tik baigęs Pedagoginį lituanistikos institutą Chicagoje ir mokytojaujęs Chicago Aukštesniojoje lituanistinėje mokykloje, Mokytojų ir jaunimo studijų savaitėje Dainavoje kalbės tema "Lituanistinis mokymas jauno mokytojo akimis." Studijų savaitė bus rugpjūčio 15-22.

Gražusis George čėras. Čia yra Slyvynų vasarvietė. Informacijos reikais rašyti: Blue Water Manor, Diamond Point, N.Y. 12824 tel. (518) NH 4-5071. Nuotr. V. Maželio

Per skautybę — lietuvių bei!

SKAUTŲ PASTOGĖJE

Globoja: Lietuvių Skautų Sąjunga

Redaguoja:
ps. Birutė Kidolienė, 94-08 Jamaica Ave. Woodhaven, N. Y. 11421
Tel. HI 1-3894 (Area code 212)

Iškilminga New Yorko skautų-čių sueiga

Birželio 13 New Yorko Tauro ir Neringos tuntu skautai-ės gražiai Kultūros Židinio sodelyje turėjo paskutinę iškilmingą sueigą prieš vasaros atostogas.

Pamaldos sode

Sodelyje dideliame būriui sesių ir brolių bei tėvėlių ir svečių pamaldas atlikė LSB dviasios vadas ir New Yorko skautų-čių kapelionas kun. v. s. J. Pakalniškis, mišiom tarnaujant Tauro tunto skautam. Skaitytoju buvo skautas Rytas Vilgalys. Jautriai pasakytame pamoksle, kun. Pakalniškis prisiminė birželio tragiškuosius įvykius, ištikusius mūsų tautą prieš 30 metų.

Iškilminga sueiga

Po pamaldų tame pat sodelyje įvyko iškilminga sueiga, į kurią atsilankė reti svečiai — Seserijos ir Brolijos Vyr. Skautininkai: Lilė Milukienė ir v. s. Petras Molis. Šioje sueigoje buvo ir daugiau svečių vadovų: Atlanto rajono vadeivės — s. D. Siemaskienė ir ps. G. Surdėnas, taip pat dalyvavo Pirmios atstovės s. A. Bobelis ir Jamboree's Fondo pirm. s. A. Gudaitis.

Po raportų ir vėliavų įnešimo sueigos dalyviams pasveikino VS-kai — s. L. Milukienė ir v. s. P. Molis. Brolis Molis savo žodyje prisiminė neseniai sugrįžusius į Skautų Sąjungą jūrų skautus ir pasidžiaugė jų sugrįžimu.

Apdovanoti

Toliau sekė isakymai. Vyr. Skautininkės isakymu už nuosirdų darbą ir visokeriopą pagalbą New Yorko skautam-ėms. Ordinu už Nuopelnus su rėmėjo kaspinu buvo apdovanoti: Antanina Bulotienė ir Antanas Matulaitis, gi Vyr. Skautininkės isakymu apdovanotas p. Algis Silbajoris už jo jau ne vienerių metų darbą ruošiant ir treniruojant Tauro tunto skautus sportininkus.

LSB V. Skautininkas v. s. P. Molis New Yorke.

Nuotr. P. Bivainio

PASITARIMŲ POPIETĖ SU VYRIAUSIU SKAUTININKU

Tunto iškilmingos sueigos proga Brolijos Vyriausias Skautininkas v. s. Petras Molis New Yorką atvyko jau birželio 12, kad asmeniškai pasitarimais su Seserijos Vyriausiu skautininku ir vietiniais Brolijos Vadijos nariais galėtų ne tik aptarti artimuosius skautiškos veiklos uždavinius, bet juos gražiau suderinti ir tinkamiausiu parinkti naujesnius veiklos metodus.

Religinio auklėjimo temomis išsikalbėta su Brolijos Dvasios Vadu v. s. kun. Jonu Pakalniškiu, klausimai dėl Brolijos reprezentacinio leidinio, VS-ko kelionės ir tarptautinę Skautų Jamboree, jubiliejinę stovyklą Vokietijoje bei jūros skautų artėjančių sukaikių rūpesčiai išdiskutuoti su Jamboree Fon-

do skyriaus vedėju s. Antanu Gudajū.

Su Atlanto Rajono brolijos vadeiva ps. Gediminu Surdėnu apkalbėta rajoninė stovykla, vadovų parengimas tuntuose, vadovų mokykla.

Po Vadijos posėdžio ilgesni pasitarimai truko su Vyriausiu Skautininku s. Lile Milukiene dėl bendros veiklos stipresnio suderinimo tarp Seserijos ir Brolijos. Ažuolo — Gintaro mokyklos, leidinių, informacija, stovyklos, finansinės problemos bei kita buvo kruopščiai aptarta.

Ta pačia atsilankymo proga v. s. P. Molis dar turėjo išsamią pasikalbėjimą, įrašytą į jo tų su Laisvės Žiburio radijo vedėju Romu Keziu.

A.J.G.

Skautų žodis iškilmingos sueigos metu. Nuotr. J. Nemicko

Sueigos pabaigoje buvo dail. V. K. Jonyno paveikslų loterija. Laimėtojai — p. J. Valaitis ir Paulius Gvildys.

Po sueigos tėvų komiteto rūpesčiu visi sueigos dalyviai pavaisinti skaniais pusryčiais. B.K.

VYR. SKAUTININKĖ LANKE-SI TORONTE

Gegužės 29 — birželio 1 Toronte lankėsi LSS-jos Vyr. Skautininkė s. L. Milukienė. Ji s. M. Vasiliauskiene's iniciatyva dalyvavo skautininkų suruoštoje popietėje, kur ps. Jūsienė iš Hamiltono davė skautininkės žodį. Dalyvavo virš 25 skautininkės, jų tarpe viešnia iš Chicago s. A. Garmienė, buv. J.S. Inkaro Tarybos Pirmininkė, s. R. Kuprevičienė, rajono vadeivė s. D. Gutauskienė, seselės Ignė ir Dalia ir daugelis kitų.

Visos turėjo progos pasikalbėti ir apie rūpimus reikalus pasitarti.

VS-kė turėjo progos susipažinti su nauja Toronto "Satrijos" tunto tuntininkė ps. Prima Sapliene, kuri turi per 200 sesių savo tunte. Naujoji tuntininkė supažindino su ateities gausiais planais ir gyva veikla. Linkime joms visus planus įgyvendinti. L.

SVEIKINAME SUGRĮŽUSIUS JŪRŲ SKAUTES

Sveikinu skautininkes, vadoves ir jūrų skaites, sugrįžusias į LSS Skautų Seserijos šeimą. Linkiu, kad susipažinimo laikas būtų trumpas, ir kad mes visos vieningai tiestume ateities kelius skautiškai veiklai.

Sveikinu Seserijos jūrų skaites ir vadoves už jų pastangas sklandžiai ir sėkmingai atlikti isijungimo darbą.

Tikiuosi ir linkiu, kad šios vasaros stovykla visas sustiprins ir sujungs bendram darbui.

Skautininkėm ir jūrų skautėm, kurios dar negrįžo ir abejoja, paliekame plačiai atviras duris sugrįžti, kada jos nori.

Sveikiname ir sugrįžusius

Atlanto rajono stovykla

Atlanto rajono stovykla bus rugpjūčio 29 — rugsėjo 6, toje pačioje vietoje kaip ir pernai — 4—H Camp Spencer, Mass. Stovykla bus pavadinta Simo Kudirkos vardu Viena diena bus skirta prisiminti šį išduotą laisvės trokšusį jūrininką. Jaunimas šiai dienai iš anksto pasiruošia.

Stovyklos mokestis. — 30 dol. Jei stovyklauja keli iš vienos šeimos, tai pirmas moka 30 dol., antras 27.50 dol., trečias 25 dol., ketvirtas ir kiti 20 dol. Kas norėtų stovykloje pasilikti vieną ar kitą dieną — moka 5 dol. dienai.

Registracijos iki rugpjūčio 10 pas ps. A. Glodą, 15 Ayrshire Rd., Worcester, Mass. 01604. Registracijos mokestis — 5 dol.

Stovyklos vadovai yra šie: stovyklos viršininkas — s. Mikas Subatis, viršininko pavaduotojas — s. Antanas Gudaitis, sekretorė — s. Irena Jankauskienė, komendantas — s. v. s. Rimas Zinas, išdinininkas ps. Algis Glodas, redaktorius s. Romas Jakubauskas, seserijos pastovyklės vadovė — s. Aldona Backaitienė, brolijos pastovyklės vadovė — s. v. v. sl. Saulius Lišauskas, medicinos sesuo — vyr. skautė Irena Jalinskienė, medicinos sesers padėjėja — vyr. skautė Irena Alksninienė, pionerijos vadovas ps. Gediminas Janula, ūkio skyriaus vadovas — sk. v. Aleksas Pridotkas, stovyklos virėjas — Howard Beaudette.

Atlanto rajono skautų-čių tradicinė sporto šventė įvyko birželio 19-20. Smulkesnis šios šventės aprašymas bus patalpintas kitoje "Skautų Pastogėje".

brolius jūrų skautus ir linkime jiems vieningo darbo.

Budžiu!

s. Lilė Milukienė

LSS-jos Vyr. Skautininkė

Iškilmingos sueigos metu garbės svečiai sveikina New Yorko seses. Iš kairės LSS-jos VS s. L. Milukienė, Neringos tuntininkės pav. ps. G. Stankūnienė, LSB VS v. s. P. Molis, Tauro tunto t-kas s. v. sl. K. Nemickas ir AR vadeiva ps. G. Surdėnas. Nuotr. P. Bivainio

BROLIS ANTANAS RAŠO IŠ TOLIMOS BRAZILIJOS

(Pabaiga)

Kadangi esame toli nuo didesnės lietuvių veiklos, tai kruopščiai skaitau laikraščius, kad neatsilikčiau "nuo gyvenimo" (laikraščiai ateina už 2 mėn.), ir kiekvienas parengimas (Chorų koncertai, jaunimo šventės, mokyklėlė) atrodą daug reikšmingesni, negu seniau. Patys vaikai tą jaučia — savo ryšį ir atstumą nuo kitų; sako — "Kas yra skautai? Tai organizacija, kuri yra visur išskyrus pas mus".

Neturėdami radijo programos, turime mūsų laikraštį kaip ryšį. Dalis išsiunčiama paštu (gauna tame pačiame mieste už 3-5 dienas), dalį išnešioja seneliai ar vaikai (kiti juos vadiną "knygnešiais"), o telefonų nedaug, tai norėdama ką atlikti, turi pavažiuoti automobiliu ar autobusu ir namuose kalbėtis. Vykdami vis į kitas mės-tis dalis mišų (būna vietinių papapijų patalpose), nunešame laikraščius, žurnalus, platina bilietus ir pranešame svarbias žinias. Tur būt tinkamiausia mums malda būtų trečioje

Eucharistinėje maldoje: "Tėve suvienyk išsklaidytuosius savo vaikus".

Čia gyventi tikrai malonu, pamazų pripranti prie skirtingo klimato (mūsų žiemos metu čia vasara su 95 laipsnių karščiu. o liepos mėn. viduržemis su maždaug 40 F laipsnių), vaizių, kurių labai įvairių, daržovių nematyti, įvairių valgių, gėrimų, jau neskaitant kalbos ir papročių. Lietuvių 99 proc. labai malonūs ir draugiški. Įdomu čia keliauti ir skaityti apie Braziliją, nes tai atbūndantis kraštas, dažnai mano vaizduotėje panašus į Lietuvą nepriklausomybės pradžioje, kuriame su užsidegimu: keliai, mokyklos, švietimas, teisės mokslas. Turiu kelis gerus draugus brazilus, su kuriais vis galima pasikalbėti, pasiklausti, netgi, ko knygoje nerasi. Gamta skirtinga ir labai įvairi: vietoj žuikių driežai ir vietoj žiogų — driežukai, o mokyklėlėje bandai išaiskinti vaikam, kas yra beržas ar tulpė ar agrastas, kol jie man paaiškina, kas yra vietiniai vaisiai, medžiai, gėlės. Daug kas iš jų norėtų pamatyti

ti sniegą ar pabandyti slidinėti.

Prirašiau šiek tiek įvairių naujienų iš Brazilijos, o kartu siunčiu nuosirdžių linkėjimų.

Su skautiškais linkėjimais,

Antanas

Mūsų adresas čia yra: C. P.

4421, Sao Paulo, SP, Brasil.

Skaitantiems šį brolio Antano Saulaicio, SJ, laišką, visiem aišku, kaip glaudžiai suriša skautybė mus visus, nežiūrint ir didžiausių nuotolių. Mūsų idėjų ir mintys jungia visus vienon didelėn skautiškon šeimon. Gal iš mūsų kuris atsidsurs panašiam nuotolyje, kaip dabar yra mūsų brolis Antanas, tačiau skautiškas draugiškumas atras kelių bent laišku, jei ne gyvu žodžiu, pabendrauti ir su kitais skautiškosios šeimos nariais, kaip bendrauja mum visiem gerai žinomas ir mūsų visų mėgiamas brolis Antanas Saulaitis. Red.

ATLANTO RAJONO SESERIJOS NAUJIENOS

Gegužės 22-23 Putnam, Conn. įvyko jaunesniųjų skautų saskrydis, kuriame dalyvavo apie 45 paukštės. Dėka sesės Aldonos Saimininkienės gerai paruoštos ir išplauotos programos, šis suvažiavimas praėjo su dideliu pasisekimu. Sesės atsivežė daug padarytų projektų ir gražių rankų išdirbinių, kurie buvo atitinkamai įvertinti. Jaunosios menininkės, laimėjusios premijas, bus viešai paskelbtos vėliau. Kiek tiek girdėti, visos mergaitės grįžo labai laimingos ir su didžiausiu nekantrumu laukia kitų metų ir kitos tokios iškylos.

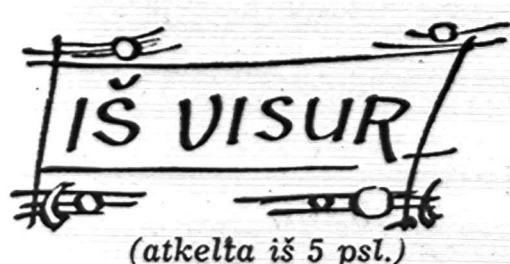
Rajono vadijos žiniomis, į jubiliejinę stovyklą Vokietijoje iš Atlanto Rajono vyksta 7 sesės. I.J.

Akademikų Skautų Sąjungos studijinis suvažiavimas — stovykla įvyks birželio 26 — liepos 3 V. Jonyno vasarvietėje, Chesterton, Indiana. Stovyklos programoje numatyta pasikaitos, pašnekesiai, pasilinksminimai. Į šią stovyklą kviečiami ne tik akademikai-ės, bet taip pat ir skautai vyčiai ir vyr. skautės.

Skautai ir vadovai iškilmingos sueigos metu.

Nuotr. J. Nemicko

(atkelta iš 5 psl.)

— **Lietuvių Fondo** tarybą sudaro 18 asmenų. Kiekvienas metinis LF narių susirinkimas renka trečdalį tarybos narių trijų metų kadencijai. Birželio 5 Chicagoje įvykusiame metiniame LF narių susirinkime į LF tarybą buvo išrinkti 6 asmenys: dr. Juozas Kazickas (New Yorkas), dr. Ferdinandas Kauras (Chicago), inž. Antanas Sabalis (New Yorkas), inž. Vytautas Kamantas (Chicago), Aleksandras Vakselis (New Yorkas), ir poetas-redaktorius Bernardas Brazdžionis (Los Angeles). B. Brazdžionis, Vyt. Kamantas ir A. Vakselis yra taip pat ir JAV Lietuvių Bendruomenės tarybos nariai.

— **Vytautas Kasniūnas, Jr.** įėjo į IV Dainų šventės vykdomąjį komitetą. Vaikystės dienos išjungęs ir skautų veiklą, vėliau aktyviai veikė akademinėse organizacijose, būdamas Lietuvių studentų sąjungos Chicago skyriaus pirmininku ir centro valdybos vicepirmininku. Korp! Neo-Lithuania pirmininku. Šiuo metu yra Lituanus žurnalo fondacijos pirmininkas, priklauso Lietuvių Bendruomenei ir buvo Alto tarybos narys.

— **Naują Lietuvių Fondo Kontrolės komisiją** sudaro LF metiniame susirinkime Chicagoje birželio 5 išrinkti chigaiškiai Kazys Grina, Povilas Kilius ir Vytautas Orentas. Visi trys yra finansinės atskaitomybės specialistai.

— **Beverly Shores, Ind.,** lietuvių pastatyta skulptūra Lituanikos parke bus dedikuota liepos 17, kaip skelbia Michigan City laikraštis "The News Dispatch". Skulptūra sukurta skulpt. J. Bakio iš Toronto. Laikraštis ta proga plačiau aprašo ir Dariaus-Girėno skridimą per Atlantą. Minėto parko planą paruošė miesto arch. E. Masiulis.

— **Ona Metrikienė,** muzikė ir kompozitorė, su vyru Antanu, kuris yra profesionalus dekoruotojas, gegužės 26 atvyko į Phoenix, Arizono, pastoviai apsigyventi. Jie čia neseniai nusipirko gražius namus garsiojo Camelback kalno papėdėje.

— **Dr. Antanas Razma,** Lietuvių Fondo iniciatorius ir buvęs valdybos bei tarybos pirmininkas, kurį laiką ruošėsis ir išlaikęs reikiamus egzaminus gavo American Board of Family Practice diplomą.

— **Rinkimai** į Vokietijos Lietuvių Bendruomenės tarybą šiais metais paskirti lapkričio 23, korespondenciniu būdu. Rinkimų komisija išrinkta iš Miesau apylinkės narių: pirm. — dr. Jurgio Girklevičiaus, vicepirm. — Juozo Nevilio, sekretor. — Juozo Venio ir narių — Antano Banačio ir Klemeno Zakio.

— **Jurgio Gliudės** naujas romanas "Brėkšmės našta" — apie susitikimą trijų kartų: iš Lietuvos, čia gyvenančių ir jų vaikų — ruošiamas spaudai. Leidžia Lietuviškos knygos klubas.

— **John Grigulis,** Chicago, Ill., ankstesnės kartos lietuvis, savo apdraudus užrašė Lietuvai Fondui. Skirtumą sumokėjo grynais, kad LF gautų pilną tūkstantinę.

— **Akademikų skaučių** draugovės (ASD) visuotinis narių suvažiavimas įvyks spalio 9-10 Shrewsbury, Mass.

— **Los Angeles, Calif.,** Altos skyriaus valdyba pasiskirstė pareigomis: pirm. — V. Čekauskas, vicepirm. — A. Skirius ir V. Vidugiris, sekr. — V. Mažeikienė, įzd. — A. Telyčėnas, vykd. sekr. — Z. Serukšnis, fin. sekr. — B. Stančikas, kandidatai: St. Dūda ir R. Gajauskas.

Literatūra okupuotoje Lietuvoje

Bostone paskutiniame šio sezono kultūriniam subatvakary prelegentu buvo rašytojas dr. Kostas Ostrauskas. Paskaitos tema: "Literatūros lankai Lietuvoje".

Subatvakarį atidarė rengimo komisijos pirm. Romas Veitas, o prelegentą šiltu žodžiu pristatė Birutė Vaičiūrgytė. Ji apibūdino rašytoją veik nuo lopšio, per mokyklą, universitetus iki daktaro laipsnio.

Visi prelegento panaudoti daviniai yra okupuotos Lietuvos ar net Maskvos.

Pokario laike Lietuvoje labai trūko literatūra. Kauno universitete iš auditorijos į auditoriją bėgiojo Venclova, o Vilniuje Būtenas. Vėliau keli studentai buvę išsiųsti literatūros studijoms į Maskvą. Kai jie grįžė, didžiosios spragos buvusios užkamštos. Žinoma, jie grįžo indoktrinuoti.

Visa pokario literatūra, kokia ji buvo, buvo pajungta partijos reikalui. 1946 net Mykolaitis Putinas pasakė, kad visi turime persiorientuoti. Lietuvių Kalbos ir Mokslo Institutas yra kontroliuojamas iš Maskvos. Kadangi sovietai atmetė viską, kas priklausė "buržuazinei" Lietuvai, tai tas labai jautėsi ir tenykštėje literatūroje. Lietuvių Kalbos ir Mokslo Institutas savo tyrimų darbams daugiausia laiko skiria tarybinei literatūrai. Tyrinėjimo ir nagrinėjimo temos yra paskiriamos. Autorius, parašęs studiją, ją perduoda komisijai, ta komi-

sija kitai komisijai. Net ir literatūriniai veikalai turi pereiti per partijos koštvą. Kai galutinai veikalas išvysta dienos šviesą, tai ir pats autorius vargiai atpažįsta savo darbą. Ir šios akademijos suvažiavimuose dalyvauja estai ir latviai bei atstovai iš Maskvos.

Po Stalino mirties dvasia kiek pasikeitė ir pasirodė visa eilė naujų knygų. Net ir žiugždos suredaguota Lietuvos istorija. Jau pačiame jos įvade pasisakoma, kad viskas turi tarnauti komunizmui. Iš literatūros buvo iškritę nepriklausomos Lietuvos rašytojai. Nebuvo net ir didžiojo Krėvės Mickevičiaus. Neperseniai jau pasirodė lyg iš dangaus iškritę ir Krėvė, ir kai kurie kiti. Pasitraukę ir vakarus lietuviai rašytojai neegzistuoja. Tačiau labai įdomia nors eilutė parašiusių komunistų rašytojų ir iš šios Atlanto pusės. Lygiai tas pats yra ir ten. Kasami žemių, kurie kada nors, kur nors ir apie ką nors yra parašę nors eilutę, bet kurie yra artimi režimui, nors su literatūra ir nieko bendro neturi.

Lietuvoje jau yra išaugusi nauja karta iš gana gabių ir gerų kalbininkų ir literatūrų. Literatūra prižiūrima, kad ji nenukryptų nuo partijos linijos.

Dr. K. Ostrausko paskaita buvo gerai parengta. Ji pilnai nušvietė lietuvių rašytojų darbus ir kelius, sutinkamus klytis ir laimėjimus.

LAKE WORTH, FLORIDA

Mirė Jonas Dovydaitis

Gegužės 20 mirė Jonas Dovydaitis (Daivis). Palaidotas gegužės 22 Palm Beach Memorial Park, Hypoluxo, Fla.

Jis buvo gimęs Lietuvoje 1886 gegužės 12 Barzdų bažnytkaimyje, Sakių apskrityje. Į Ameriką buvo atvykęs 1905. Kada po Rusijos-Japonijos karo krašte kilo neramumai, tame sukilime teko dalyvauti ir Jonui. Sukilime reikalauta daugiau teisių Lietuvai. Po 1905 revoliucijos Rusijos caras ėmė persekioti visus revoliucionierius. Kad negautų "nagaikų", Jonas paspruko į Vokietiją. Iš ten atkeliavo į Ameriką.

Ilgą laiką gyveno Brooklyne. Vėliau čia apsigyveno ir jo brolis Vincas su žmona. Pastaruoju metu Jonas buvo persikėlęs į Miami, Fla. Būdamas jau gerokai suaugęs, Miami vedė našlę, kurios mergaitinė pavardė buvo Žimontaitė. Miami turėjo savo aludę, paskui apsigyveno Lake Worth, Fla. Buvo lietuvių klubo nariu. Jo žmona mirė prieš penketą metų.

Nuliūdime liko brolis Vincas ir brolienė Ona Dovydaičiai. Lake Worth lietuvių klubas viešo gėlių prie karto paukojo 10 dol. Balfui, Vytautas ir Eleonorai — taip pat Balfui paaukojo 5 dol.

Mirė Vincas Poška

Gegužės 27 mirė Vincas Poška, vos sulaukęs 63 metų amžiaus. Buvo jis gimęs 1908 bandžio mėn. Philadelphiaj. Vincas tėvas buvo atvažiavęs iš Lietuvos ir jo pavardė tada buvo Paškevičius. Vėliau pasikeitė į Pošką. Vincas dar kartą pavardę keitė ir pasivadino Paschall.

Vincas buvo plataus masto ir didelio išsilavinimo žmogus. Prieš keletą metų jis buvo partijos nominuotas kandidatu į Philadelphiajos miesto burmistrus. Tai buvo priešingos partijos rinkimo metai, ir Vincui teko pralaimėti.

Vincas nuo lietuvių nesišalinė. Dažnai jis tarėsi su lietuvių veikėjais Antanu Oliu iš Chicago, kai jis buvo gyvas. Buvo pas jį apsisitojęs ir Lietuvos prezidentas A. Smetona, kai jis į Ameriką atvyko antrojo pasaulinio karo metu.

Vincas nuliūdime paliko savo mielą žmoną Lillian, Philadelphiajioje du sūnus — Vincą ir Richardą, Chicagoje, Ill., —vieną dukrą Mrs. Lillian M. Heydt, tris seseris — Mrs. Kelly — Lake Worth, Mrs. A. Larash — Pensylvanijoje ir Mrs. W. Anaheim — Californijoje.

Palaidotas gegužės 29 iš Sv. Dvasios katalikų bažnyčios Memory Garden kapinėse, Hypoluxo, Fla. Karštą nešė Lake Worth lietuvių klubo nariai: A. M. Augunas, V. Mazoliauskas, M. Mažeika, A. Rugys, J. Šalinskas ir V. Tomkus.

A. M. Augunas

Miami, Fla.

Malonus namų pašventinimo vakaras subūrė svečius erdvioje Antano ir Aurelijos Stongvilų rezidencijoje. Susirinko virš 40 kvietinių svečių. Kai kurie iš jų ir iš kitų vietovių. Buvo ir retas svečias — tėv. Pranciškus Giedgaudas, pranciškonas iš Brooklyn, N. Y., ne taip dažnai Miami matomas kun. Nikodemus Saldukas, salezietis iš Kolumbijos. Jis atliko namų pašventinimo apeigas.

Pagal lietuviškas tradicijas vėliau buvo vaišės ir šokiai. Prie patiekalais apkrautų stalų Stongvilų dukros grakščiai vaišino svečius. Jų rankomis buvo prigaminata maisto, jų rūpesčiu suruoštos iškilės. Jiedvi, vyresnioji Irena ir jaunesnioji Aurelija tikrai nusipelnė dėmesio ne vien tik dėl suruošto gražaus iškilmių vakaro, bet ir dėl jų užsimoto ir pastatyto liuksuotino namo. Tenka sveikinti jaunus lietuvaites už jų didelę ištvermę.

Kiek vėliau, kun. N. Saldukui grįžtant į Kolumbiją, Stongvilų šeima savo namuose suruošė išleistuves, kuriose dalyvavo artimųjų kaimynų būrelis.

Miami atostogavęs kun. Pranas Giedgaudas taip pat buvo gražiai išlydėtas, Stongvilų namuose praleidęs su svečiais pasitūnij vakarą Floridoj. Jam širdingai visi palinkėjo sugrįžti į Miami. — N.J.

Juostos, takeliai, pagalvėlės. Milda Kvedarienė, 5 Drum St., Iselin, N. J. 08830. Tel. (201) 283-1981.

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAMS palengvinti išsiųsti prenumeratą, dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu:

Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221
Prašu pratešti prenumeratą 1971 metams.

Vardas ir pavardė

Adresas

DARBININKAS naujiem skaitytojams pirmuosius metus tik \$5.00. Visi kiti skaitytojai, kur begyventų, moka \$8.00.

Už kalendorių \$.....

Siunčiu už prenumeratą \$.....

Spaudai paremti \$.....

Siunčiu skolą už m. \$.....

Gražiame Cape Code,

lietuviškoje vasarvietėje

išnuomojami švarūs kambariai su maistu ar be maisto. 2-3 minutes kelio iki šilto vandens ir privataus paplūdimio.

Kreiptis:

E. GRUŠAS, 85 Standish Way, W. Yarmouth, Mass. 02673
Tel. 775-7841

Vasaros atostogos prie Atlanto

GERIAUSIAI pailsėsite garsiojoje atostogų šalyje, Kennebunkport, Maine. Pranciškonų vadovaujama vasarvietė priima pavienius asmenis ir šeimas labai prieinamomis kainomis.

SEZONAS šiemet prasideda birželio 26 dieną ir baigiasi rugsėjo 6 dieną.

DAUGELIO metų praktika parodo, kad tūkstančiai grįžta pailsėję žavioje ir nesugadintoje Maine gamtoje ir gaivinančioje jūroje bei mūsų dideliame baseine. Ir jūs galėtumėte būti jų tarpe. Dėl informacijų ir rezervacijų kreiptis:

FRANCISCAN MONASTERY — Kennebunkport, Maine 04046. Tel. (207) 967-2011.

GERIAUSIAI PAILSĖSIT PER SAVO ATOSTOGAS
CAPE COD - OSTERVILLE

KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO JŪROS PLIAŽO
— GRAZIOJE LIETUVIŠKOJE

JANSONŲ VASARVIETĖS VILOJE

AUDRONĖ

87 East Bay Rd., Osterville Cape Cod, Mass. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425

• Visai arti šiltos srovės atviros jūros plažos (7 min. pėsčiom) •
• Duodamas geras lietuviškas maistas • VILA AUDRONĖ atidaro vasarą nuo birželio 26 d. iki rugsėjo 18 d. ir jau dabar priima užsakymai • Kreiptis: E. JANSONAS 15 Rosedale St. Boston, Mass. 02124, tel. 288-5999, o po birželio mėn. 20 d. tiesiai į vilą AUDRONĖ — Cape Cod 02655 — Mrs. Marija Jansonas • Visi maloniai kviečiami atvykti praleisti savo atostogas.

Kviečiame praleisti savo atostogas Pietinės New Jersey Atlanto pakraščio gražiame kurorte

OCEAN CITY

mūsų vasarnamyje. Kambariai su šiltu ir šaltu tekančiu vandeniu kainuoja tarp \$45.00 ir \$55.00 savaitėi dviem asmenim. Atdari nuo Memorial Dienos iki pirmo spalio.

EUGENIJA ir JONAS JASINSKAI

Hotel Croft Hall

601 Atlantic Ave., Ocean City, New Jersey 08226
Telefonai: (Area Code 609) 399-9871; privatus 399-1221

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tūkstančiai taupo milijonus"

ALFRED W. ARCHIBALD, President

Šio banko direktorių taryboje yra adv. Jonas J. Grigalius. Reikale su patarnautojais galima susikabinti ir lietuviškai • Turtas—Assets virš \$213,000,000.

CURRENT DIVIDEND RATES

• Regular a/c — 5 1/2 % • 1 year Term Deposit — 5 %
• Special Notice a/c — 5 1/2 % • 2 year Term Deposit — 6 %

— All Accounts Compounded Daily —

SERVICE

Sabias Dean Service Station open 7 days a week general auto repairs American & Foreign cars Road service and towing Call 201-968-7447

DON'S AUTO BODY 70 East Main Street Sussex, N. J. Call: 201-875 3747 Collision and refinishing bring this Ad for a welcome surprise

Mario's auto inspection service complete brake repairs front end work, electrical work tune ups our specialty auto repairs skilled mechanics Shell Bay Road Mayville opp exit of State Inspection Sta. 609-465-5607

FURS BY KAROL

Specializing better-furs coats suits — one of the finest stores of its kind on the East Coast — Better formal wear. Also renowned mother of the bride & groom formal gowns and pants-suits. Bridesmaids dresses — cocktail length as well as prom and formal apparel. Coats, suits, Bridesmaid dresses. Complete storage facilities. Remodeling. Most scientific vaults on premises. Garden State Plaza Paramus, N.J. 201-843-2700

Creative Photography by Richard & Richard weddings, showers, parties: black & white, color. 256 Park Ave. East Rutherford, NJ. 201-933-1788

Great Kills Service Station open 7 days a week general auto repairs road service, towing, tires, batteries & accessories 24 Nelson YU 4-0600

EXPERT
PAPER HANGING
AND REMOVAL
ALL KINDS
Call: 645-1767

Carpet Masters Company 37-08 90th Street Jackson Heights 100% nylon carpets installed wall to wall. Rugs cleaned in your home or in our plant. Tiles & linoleum. Guaranteed work. Free estimates. Call 424-3475 Jessie

MALE - FEMALE

Model City - 2 Community workers for the Executive Council. Ability and desire to recruit model areas residents. For the work committees. Model areas residents preferred. Driving license necessary. \$100 to \$125 weekly salary. 4 month with possible extension of time. For more information please call Mr. Robert Ungerleider, 202 Jefferson St. Perth Amboy, N.J. 201-442-4000. Submit your application.

The East side downtown Manhattan Community Corporation announces the vacancy of the position as director of the neighborhood and human potential service center with a salary between \$12,000, and \$13,500 a year. The applicant preferably local resident must have a degree in sociology, public administration, law or in any other related field. Limit date for accepting the resume is the 25th of June, 1971, and it must be sent to: Sam Waxenbaum, president of the personnel committee, community corporation of the East Side Downtown Manhattan 66 Delancey

H. W. FEMALE

EXP LEGAL
SECRETARIES
Temporary — \$4.00 per hour
M.I.T. COMPUTERS SYSTEM
50 West 36th Street
Call 947-7536

Exp operators on dresses & sportswear on Merrow & Singer machines semi section excellent pay vacation and benefits 516 TA 6-3151 'til 6PM.

Virginia 9-4496

A. R. SHIPLEY COMPANY

Aluminum Combination
Windows and Doors
Jalousie Windows
Aluminum Awnings
600 RIDGEWOOD AVE.
Brooklyn, N. Y. 11208
Allen R. Shipley

Naujos plokštelės — ilgalaikė dovana kiekvienai progai: A. Dvarionas — 12 šokių rinkinys, nr. 25, 5 dol.; A. Sabanauškas — 12 šokių rinkinys, nr. 26, 5 dol.; S. Grauzinis, Pupų Dėdė ir kt. atlieka įvairias dainas, nr. 27, 5 dol.; Lietuvos karo mokyklos choras, Karo muziejaus ork.; J. Petrauskas, V. Dineika ir kt. atlieka 12 įvairių dainų, nr. 28, 5 dol.; Čiurlionio 30 m. jubiliejinis albumas, 28 dainos, 10 dol. Išleido J. Karvelis, Chicago, Ill. Sios plokštelės gaunamos ir Darbininko spaudos kioske.

TO PLACE

YOUR AD

CANCEL OR CHANGE

Tel.: GL2-2923

H. W. MALE

BUMPER STRAIGHTENERS
Experienced, up to \$5.25 an hour, vacation and holiday pay, will pay for moving expenses. If interested call collect:

(315) 472-7073

Exp Body & Fender Men excellent working conditions good salary and benefits — Calhouns Garage Rocky Hill - Blawenburg Rd 609-924-1587

MEN OVERSEAS EMPLOYMENT

We assist in employment overseas WORLD WIDE OVERSEAS EMPLOYMENT SERVICE
For information call

201-964-3855
2165 Morris Avenue
Union, N.J.
Suite 9
Hours 9 AM - 5:30 PM.

DISPLAY

L & L Luncheonette open 7 days a week breakfast & lunch good food at reasonable prices we serve the best cup of coffee — 201-249-9623

Metropolitan Cleaners men's ready & custom made clothing alterations on mens and ladies wear free estimates 304 Harrison 201-478-0270

Sutton - Maged and Co. Local and Long Distance Movers licensed and bonded — 2 men and truck \$12 per hour, 520 Fifth Avenue New York, New York Call: 787-7135

COLONIAL ARMS HOTEL — 123 Main Street Warrensburg, N.Y. For reservations call 518-623-3481

ADC Driver Training School Inc. — 94-26 B 207th Street Queens Village beginners, teenagers nervous & older people; refresher courses in driving we stress defensive driving all accredited driving instructors Call 776-0994

EL ESCORIAL

Fine Spanish and Mexican Cuisine. 84-23 37th Avenue Jackson Heights open daily, lunch, cocktails, dinner Flamenco guitar Fri - Sat - Sun Eve your hosts Ruben & David Brizuela Call 476-1870

Yorktown Heights Hi-ranch 4 bedrooms, 2 1/2 baths 2 car garage pool in ground 3/4 acre wall to wall carpeting and dishwasher. 914-245-1158

Ernest M. Coiffures latest in creative hair styling. We have wigs & wigs. Late nite Friday — 2 Dede Street Haskel, N.J. 201-835-2696

A-1 Auto Painters open 5 days a week quality workmanship we take pride in our work \$55.00 and up 322 Wanaque Avenue 201-839-5379

Orlovsky Brothers Sunoco Service Station open 6 days a week general auto repairs road service towing tires batteries, etc. 201-516-9865

Hardaway's Quality Outfitters specializing in plastic slipcovers made of 12-16 gauge with wetting also upholstery and repairing slipcovers and drapes from large selection of fine fabrics estimates call 491-8492

S. WOODBURY REALTORS
319 Franklin Avenue Wyckoff, N.J. Homes, Lots, Farms, Acreage Industrial and Commercial
Open Sundays
Call 201-891-0985

Angelo's Restaurant & Pizzeria open 6 days a week Bring the family for Sunday dinner 83 Broadway Passaic N.J. Call 201-779-9396

THE BETHWOOD, Totowa, Lackawanna Ave. (off Rt. 46), Continental cuisine. Subdued early American decor & warm relaxing atmosphere. Lunch fr \$2.25, dinner fr \$4.75 (Fri, Sat, and Sun.) Closed Monday. Orch and dancing Fri and Sat 'til 1 AM. (201) 256-8316

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJIENOS**

Sol. Stasys Citvaras su žmona birželio 26 ankštų rytą dviračiais išvažiuoja į Braziliją. Kelionėje numato išbūti apie metus.

Vytautas Vebeliūnas padovanojo automobilį — Cadillac — Tėv. A. Keziui, S. J., kad galėtų važiuoti į Los Angeles nu filmuoti dailininko Jono Rimšo ir jo kūrinių.

Kun. Vytautas Kazlauskas, iš Romos, birželio 20 atvyko į New Yorką, yra sutojęs pas prel. J. Balkūną. Savaitės gale važiuoja į Providence, R. I. Amerikoje išbus iki rugsėjo pabaigos.

Newark, N. J., Švč. Trejybės lietuvių parapija birželio 27, sekmadienį, rengia metinį pikniką — gegužinę parapijos salę ir kieme. Pradžia 11:30 val. Sokiai prasidės 4 val. popiet. Pelnas skiriamas parapijos fondui.

Vienuolynas GL 5-7068
Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923
Spaustuvė GL 2-6916
Kultūros židiny 827-9865

Long Islando lietuvių tradicinis piknikas bus birželio 27, sekmadienį, 1 v. popiet Hungarian Liberty Hall sodyboje, Lake Ronkonkoma, N. Y., 2784 Ave. (prie L. I. Express, exit 59). Tą pikniką reklamuoja ir amerikiečių spauda bei radijas, nes nori sukviesti kuo daugiau lietuvių, ypač tuos, kurie nepriklauso jokiai organizacijai. Įėjimo auka 2 dol., studentams — 1 dol., vaikai iki 12 metų įleidžiami nemokamai. Pikniką rengia ir visus kviečia Suffolk County Amerikos Lietuvių Piliečių Klubas. Piknikas įvyks bet kokiam orui esant.

Aldona Šertvietytė-Savičiūnienė birž. 7 New Yorko universitete gavo master laipsnį iš namų ekonomijos. A. Savičiūnienė mokytoja aukštesniojo mokykloje Flushing, N. Y.

Brooklyno Winter Garden restorane birželio 13 įvyko pagerbimo pietūs naujam lietuviui daktarui Denis G. Mažeikai. Į šį jaukų šeimynišką pobūvį suvažiavo gausūs būrys giminių (net iš Chicago) ir draugų. Laikę trumpas programėles Antanas J. Mažeika pasidžiaugė, kad sūnus Denis sėkmingai baigė medicinos mokslus. Gražiai, broliškai pasveikino naująjį daktarą ir brolis Antanas. Linkėjimus sėkmingai darbuotis ypač savo tautiečių tarpe pareiškė prel. J. Balkūnas, kun. J. Pakalniškis ir kiti. Pagerbtuvėse gausiai dalyvavo Lietuvos Vyčių 41 kuopa. Jos tautinių šokių grupė su savo vadove Birute Radziviene palinksmino svečius, pašokdama keletą šokių, grojant Joe Thomas orkestrui.

Muzikas Vladas Baltrušaitis praėitą savaitę buvo atvykęs į New Yorką ir čia sutvarkė namo pardavimo reikalus. Buvo sutojęs pas Joną Pašukonį.

Dariaus ir Girėno tragiško Lietuvių skridimo minėjimas įvyks liepos 17, šeštadienį, 4 v. popiet Lituanica aikštėj prie Dariaus ir Girėno paminklo.

Organizuojamas autobusas seselių pikniką Putnam, Conn. liepos 18. Autobusas išsina sekmadienį, 6:30 v. ryto, nuo pranciškonų vienuolyno 680 Bushwick Av., Bklyn, N. Y. 7:00 sustoja prie Shalins Funeral Home 84-02 Jamaica Ave., Woodhaven. Kelionė asmeniui 12 dol., įskaitant ir įėjimą į pikniką. Registruotis Darbininko administracijoje GL 2-2923, vakarais GL 4-7068, pas M. Šalinskienę 296-2244, E. Kašetienę St. 2-6815. Gautas modernus ir patogus kelionei autobusas, ir tik vienas. Prašoma užsirašyti iš anksto ir nesivėlinti laiku atvykti.

Darbininko spaudos kioskas su lietuviškų plokštelių rinkiniais bei naujomis lietuviškomis knygomis pakviestas dalyvauti birželio 27 Lietuvos klubo rengiamam piknikui Ronkonkoma, L.I., N. Y. Tą pačią progą Darbininko skaitytojai galės apsimokėti prenumeratą, neskaitytą laikraščio turės progą jį užsisakyti pirmiem metams piginta kaina už 5 dol.

Vedusiai porai reikalingas 3-4-5 kambarių butas. Pageidaujama Woodhaven, Richmond Hill, Middle Village ar Glendale rajonuose. Skambinti vakarais: TW 4-4368.

Nebrangiai parduodamas lietuviškas tautinis kostiumas (size 12). Skambinti vakarais IN 1-8937.

Pensijoj gyveną vyras su žmona nori rasti butą iš 3-4 kambarių. Nesvarbu kur gyvenamoji vieta būtų pasiūlyta. Abu galėtų atlikti lengvesnius namų priežiūros darbus. Tel. (212) 387-3744. Rašyti: Mr. D. Pocius, 143 Ten-Eyck Walk, Apt. 577, Brooklyn, N. Y. 11206.

Lietuvė moteris ieško šeiminių vietos. Siūlyti nuo 6 iki 8 val. vakarais tel. (212) 782-3347.

Vyriškis ieško vieno arba dviejų be baldų kambarių. Rašyti: Frank Dubickas, 2869 Atlantic Ave., Brooklyn, N. Y.

Bronės Blekienės poilsio namai seneliams yra gražiam Connecticut valstijos ūky su valdžios leidimu. Priimami seneliai vyrai, ne moterys. Oras geras, valgis lietuviškas, savas pienas, nes laikoma daug karvių, gera priežiūra, lietuvių šeiminių. Rašyti: Mrs. B. Blekis, P. O. Box 33, Terryville, Conn. 06786. Tel. 582-5113. Galima skambinti bet kuriuo laiku.

Elektrinės ir kt. rašomas mašinas, Radio, Zenith TV, kalkuli. ir skaičiavimo mašinas pigiausiai ir sąžiningai pirkite iš: J.L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

Algis Matjoška, L.B. Bostono apylinkės pirmininko Antano Matjoškos sūnus, Rutgers universitete New Brunswick, N. J., magna cum laude parymiu baigė politinius mokslus, gaudamas bakalauro laipsnį. Tame universitete jis studijuos ir toliau. Į universiteto išleistuves buvo nuvykę jo tėveliai ir skautiškų gretų draugas Jurgis Lendraitis.

Liet. Bendruomenės Bostono apylinkė iš savo kasos paskyrė po 50 dol. lituanistinei mokyklai paremti ir skautam vykti į skautų jamboree Japonijoje.

Baltiečių deportacijos dienas prisiminė The Boston Globe dienraštis. Jis rašė, kad Bostone gyveną baltai mini 30 metų Baltijos genocido sukaktį. Pažymėjo, kad Sv. Petro parapijos salėje vyko minėjimas, kur kalbėjo dr. Vytautas Balčiūnas. Latviai liuteronai pamiršo Jamaica Plain bažnyčioje.

Ceslovas Kiliulis pakeltas į vyr. skautininkus, o Aldona Dabrilaitė į paskautininkes.

Millijonai laukia paveldėtojų. Lietuvi, drausk savo gyvybę. Lietuvių R. Katalikų Susivienijime, kame yra įvesti moderniški apdraudimo planai suaugusiems ir jaunumečiams.

Nariai gauna palengvintomis sąlygomis namų pirkimui paskolas.

Dabar yra geriausia proga apsidrausti.

Savi pas savuosius. Telefonas MI 7-6637. Direktorius Bronius Bobelis.

Baisiojo birželio minėjimas surengtas birželio 13. Sv. Petro parapijos bažnyčioje buvo pamaldos. Mišias aukėjo prel. Vytautas Balčiūnas. Po pamaldų bažnyčios salėje buvo pats minėjimas. Jį pradėjo LB apylinkės pirm. Antanas Matjoška. Įneštos vėliavos. Trumpą žodį tarė kleb. kun. Antanas Baltrušūnas. Birutė Adomavičiūtė paskaitė ištrauką iš Sibirio kankinės Rūkienės knygos. Prel. V. Balčiūnas kalbėjo apie Kudirką, Brazinskus, Simokaičius, kaip jie sujungė visus bendram darbui. Plačiau kalbėjo apie komunizmo materializmą ir neatlaidžią kovą prieš religiją, kaip jaunimas auklėjamas bedieviškame ateizme. Priimtos rezolucijos, kurias perskaitė Saulius Cibas. Rezolucijos buvo pasiūstos Amerikos prezidentui ir kitiems vyriausybės nariams. Rezolucijoje reikalaujama Kudirką gražinti į Ameriką.

Meninę specialią programą atliko šios parapijos choras, vedamas muziko J. Kačinsko. Choras akomponavo Saulius Cibas.

J. Vanagaičio šaulių kuopos pastangom Bostone Home Savings Bank, 69 Tremont gatvės lange birželio 12-25 įrengta lietuviškų kryžių bei koplytelių parodėlė. Parodėlėje yra per 40 eksponatų — pradedant originalių lietuviškų kryžių nuotraukomis, baigiant medžio drožinėliais. Šiai parodėlei eksponatus parūpino prel. Pranas Juras iš Putnam, Conn.

Si parodėlė yra informacinio pobūdžio ir skiriama Amerikos plačiajai visuomenei, tačiau Bostono šauliai maloniai kviečia ir lietuvių nepamiršti parodėlę aplankyti ir bent kelius sakinelius parašyti Home Savings bankui, išreiškiant padėką už leidimą naudoti banko vitriną lietuviškiems reikalam.

Gerbiame
PREL. JONUI BALKŪNUI,
jo seseriai

A + A
KOTRYNAI BALKŪNAITEI

tragiškai žuvus,
giliai užuojautą reiškia

V. K. JONYNAS

Mūsų mylimą pirmininką
PRELATĄ JONĄ BALKŪNĄ,
jo sesutei

A + A
KOTRYNAI BALKŪNAITEI

tragiškai žuvus,
nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime
šioje skausmo valandoje.

BATUNO
Lietuvių sekcijos valdyba

A + A

Kotrynai Balkūnaitei

tragiškai žuvus, jos brolių prel. Joną Balkūną nuoširdžiai užjaučia

Lietuvių Bendruomenės
New Yorko apygardos valdyba

A + A

Salomėjai Banaitytei-Nasvytienei

mirus, dr. Motiejui Nasvyčiui ir šeimai nuoširdžiai užuojautą reiškia

Pasaulio ir Amerikos Lietuvių
Gydytojų Sąjunga

A + A

Salomėjai Nasvytienei

mirus, jos vyrą dr. Motiejų, dukrą Salomėją Valiukienę ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučia

Vida ir Paulius JURKAI

A + A

Salomėjai Nasvytienei

mirus, vyrą dr. Motiejų, dukteris ir artimuosius nuoširdžiai užjaučia

Rima ir Kęstutis ČERKELIŪNAI

A + A

Salomėjai Banaitytei-Nasvytienei

mirus, užuojauta reiškia dukrai Salomėjai Valiukienę ir šeimai. Ypatingai liūdi ir užjaučia

L. M. K. FEDERACIJA

Mielam bendraminčiui

A + A

adv. Antanui Repšiui

mirus, jo žmonai dr. Elenai ir sūnui Rimantui su šeimai nuoširdžiai užuojautą reiškia

Liet. Krikščionių Demokratų S-gos
New Yorko skyrius

Prisimenant
A + A
LIGIJA BIELIUKIENE.
ilgalaike L.M.K. Federacijos pirmininke,
mirusią 1966 birželio 28,
pamaldos už jos vėle
pranciškonų koplyčioj Brooklyne
įvyks birželio 27, šį sekmadienį,
10 val. ryto.
L.M.K. Federacija

Nepamirškite, kad

**LONG ISLANDO LIETUVIŲ
tradicinis metinis
PIKNIKAS**

įvyksta

**1971 m., sekmadienį
birželio mėn. 27 d.**

HUNGARIAN LIBERTY HALL

sodyboje

2784 Ocean Ave., RONKONKOMA, Long Island, N.Y.

(Prie Long Island Expressway į šiaurę, exit 59)

- Sokiai
- Maisto ir gėrimų bufetas
- Loterija
- Spaudos knygynas

Į pikniką galima atsinešti savo maistą ir gėrimus

Dalyvauja Darbininko spaudos kioskas su liet. knygom ir plokštelėmis.

Pikniko pradžia — 1 val. popiet

Įėjimo auka: Suaugusiems — \$2

Studentams — \$1

Vaikai iki 12 m. nemokamai

Pikniko rengėjas —

Suffolk County

Amerikos Lietuvių Piliečių Klubas

Šv. Mykolo parapijos

28-tas

METINIS PIKNIKAS ir BAZARAS

įvyks

SEKMADIENĮ, BIRŽELIO 27 D.

PARAPIJOS PARKE

15 EAST 23rd STREET

BAYONNE, N.J.

- Parkas atidaras nuo 2 val. popiet
- Sokiai nuo 5 val. grojant geram orkestrui
- Įėjimas suaugusiems tik \$1.00, o vaikams veltui.
- Bus įvairių užkandžių, lošimai, etc.

Klebonas kun. Albert J. Matulis nuoširdžiai kviečia parapijiečius ir kaimynus dalyvauti metiniam piknikui ir paremti komiteto pastangas.

varg. Al. Jakupcionis